VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina
Perustettu 1917

Allied Printing Trades Council Sudbury

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 103 — Vol. LI vuosikerta | Sudbury, Ont. | Torstai, syysk. 7 p. — Thursday, Sept. 7, 1967

JUHLAVUODEN KOLME SYMBOOLIA

1867 1967

1917 1967

1917—1967

Itsenäinen SUOMI

Canadan 100-vuotispäivän, Vapauden kultavuoden ja Suomen itsenäistymisen 50-vuotispäivän kunniaksi

de Gaulle on vierailulla Puolassa

Lämpimän vastaanoton saanut Ranskan presidentti tuomitsi Vietnamin sodan; kannattaa Oder-Niesse rajaa

Varsova. — Ranskan presidentti Charles de Gaulle sai myrskyisen innokkaan vastaanoton aloittaessaan tiistaina 6-päiväisen valtiovierailun Puolassa. Hän sanoi tiistai-iltaisen puheensa yhteydessä, että Ranskan ja Puolan tulisi yhteisvoimin auttaa "pommituksen ja taistelujen lopettamista Vietnamissa sekä ulkomaisten sotavoimien pois saamista" sieltä.

Yhdysvaltain hyökkäävää ulkopolitiikkaa aikaisemminkin arvostellut presidentti de Gaulle puhui hänen kunniakseen järjestetyssä Puolan valtion vastaanottotilaisuudessa. Noin 500,000 henkeä käsittävä väkijoukko oli tervehtimässä de Gaullea, joka saapui pääkaupunkiin Varsovan lentokentältä. Presidentti de Gaulle sanoi, että Puola ja Ranska voivat auttaa Geneven sopimuksen voimaan saattamista Vietnamissa niin "että saadaan se niin pahasti murskattu alue uudelleen elvytetyksi".

Puolan presidentin Edward Ochabin järjestämässä vastaanottotilaisuudessa de Gaulle toisti aikaisemmin esittämänsä lausunnon, että Ranska kannattaa Oder-Neisse linjaa Puolan ja Saksan rajaksi sanomalla, että Puolan nykyiset rajat, jotka ovat olleet voimassa Hitlerin Saksan häviöstä alkaen, "ovat ja niiden tulee olla siellä, missä ne ovat".

Puolan kommunistisen puolueen ensimmäinen sihteeri Wladyslaw Gomulka, presidentti Edward Ochab, pääministeri Josef Cyrankiewicz ja muut puolalaisviranomaiset olivat lentokentällä presidentti de Gaullea vastaanottamassa.

Lentokentällä kenraali de Gaulle sanoi virallisena tarkoituksena olevan "suhteittemme parantaminen taloudellisesti, tieteellisesti ja teknisesti sekä välitön toiminta kaikkein tärkeimmän asian, rauhan säilyttämisen hyväksi."

Ajaen avoautossa Varsovan kaupungin läpi, presidentti de Gaulle seisoi autossa ja näytti liikutetulta suurten väkijoukkojen innokkaista tervehdyksistä.

Sen lisäksi, että hän arvosteli Yhdysvaltain hyökkäyssotaa Vietnamissa ja asettui vastatusten Länsi-Saksan kanssa Puolan ja Saksan rajakysymyksessä, presidentti de Gaulle tuomitsi myös Israelin hyökkäyksen keski-idässä ja suositteli Itä-Saksan diplomaattista tunnustamista.

Hän sanoi, että Saksan pitäisi tunnustaa nykyiset rajat, (Länsi-Saksa ei ole tunnustanut Oder-Neisse rajaa.)

Presidentti de Gaulle saatettiin viralliseen asuntoonsa, Wilanov palatsiin, Varsovan kaupungin rajojen ulkopuolelle. Pian sen jälkeen hän palasi keskikaupungille, laski seppeleen tuntemattoman sotilaan haudalle Voitto-aukiolla.

Maanantaina, viimeisenä vierailupäivänä, presidentti de Gaulle puhuu Puolan Sejmissä — parlamentin istunnossa.

Budapest. — Neuvostoliiton kommunistisen puolueen pääsihteeri, Leonid Brezhnev ja pääministeri Aleksei Kosygin saivat tiistaina suurten väkijoukkojen lämpimän vastaanoton heidän saapuessa allekirjoittamaan uuden NL-Unkari ystävyyssopimuksen.

Väkijoukot kantoivat julisteita, missä sanottiin: "Eläköön kansojen ikuinen ystävyys." Unkarin puheenjohtaja Janos Kadar oli lentokentällä vastaanottamassa vieraita.

Nyt voimassa oleva — v. 1948 allekirjoitettu NL—Unkari ystävyyssopimus päättyy ensi vuonna. Nyt on tehty vuotta ennen päättymispäivää sopimus ystävyssopimuksen uusimisesta.

Ontarion vaalit lokakuun 17 pnä

Toronto. — Pääministeri John Robarts tiedoitti tiistaina, että Ontarion lainlaatijakunnan vaalit pidetään tiistaina, lokakuun 17 päivänä, ja että hänen vaalikampanjansa alkaa täydellä teholla konservatiivipuolueen kansallisen kokouksen päätyttyä viikon lopulla.

Lainlaatijakunnassa on tällä kertaa 108 edustajapaikkaa, joista on konservatiivien hallussa 75, liberaalien hallussa 20 ja Uuden demokraattisen puolueen hallussa 8. Viisi paikkaa on avoinna.

Nyt valittavaan lainlaatijakuntaan tulee 117 jäsentä, johtuen tämä väestölisäyksen ja -siirtymisien aiheuttamasta vaalialueiden uudelleen jakamisesta. Kaikki puolueet ovat jo valmistuneet näitä lainlaatijakunnan vaaleja varten nimittämällä miltei kaikki ehdokkaansa.

WILSONIN HALLITUSTA KEHOITETTU IRTAANTUMAAN VIETNAM-SODASTA

Työväenpuolueen joukkovoimaa edustava ammattiyhdistysliike on tyytymätön pääministeri Wilsonin ohjelmaan

Brighton. — Noin 8,750,000 jäsentä edustavan Britannian ammattiyhdistysliikkeen — Trades Union Congressin — edustajat hylkäsivät tiistaina johtajiensa neuvot ja esittivät vaatimuksen, että Työväenpuolueen muodostaman hallituksen tulee lopettaa Yhdysvaltain Vietnam-sodan tukemisen.

Tämä "yllätyspäätös" tehtiin tiistaina äänin 4,680,000—3,319,000 kongressin vuosikokouksessa.

Ammattiyhdistysväen hyväksymä päätöslauselma menee pääministeri Harold Wilsonin ulkopoliittisista ohjelmaa kauemmaksi tämän arvostellessa vuosi sitten Yhdysvaltain aloittamaa Pohjois-Vietnamin kaupunkien pommitusta. Hän kieltäytyi kuitenkin kannoittamasta irti Yhdysvaltain hyökkäyssodasta Vietnamissa.

Ammattiyhdistysliikkeen johto yritti maanantaina saada taistelumielistä Draftsmen Unioa vetämään tämän päätöslauselmaehdotuksensa takaisin. Kun se taktiikka ei onnistunut, sitten johtokunta hylkäsi tämän päätöslauselman siinä mielessä, ettei saateta mr. Wilsonia kiusalliseen asemaan.

Päätöslauselma tuli kuitenkin hyväksytyksi ja hyvin todennäköistä on, että samanlainen päätöslauselma tulee hyväksytyksi Työväenpuolueen omassa vuosikokouksessa lokakuussa.

Ammattiyhdistysliikkeen johtajat jotka perinteellisesti tukevat Työväenpuoluetta, arvostelivat maanantaina, kongressin avajaisistunnossa, hyvin terävästi hallituksen talouspolitiikkaakin.

Tätä pidetään merkkinä työläisten keskuudessa olevasta tyytymättömyydestä Harold Wilsonin hallituksen talouspoliittisiin ohjelmiin.

Kongressin puheenjohtaja sir Harry Douglas sanoi, että nykyinen "kieltäytymisohjelma" ei lisää Britannian vientikauppaa ja varoitti, että ammattiyhdistysväki ei tule hyväksymään "työttömyyden kurinalaisuutta".

Myös työväenpuolueen puheenjohtaja, John Boyd piti arvostelevan puheen hallituksen talousohjelmasta. Hän sanoi hallituksen epäonnistuneen hintojen nousun estämisyrityksissä, ja että hallitus on hyljännyt vissejä ohjelmakohtia jotka olisivat ehkä säilyttäneet työpaikkoja.

Yleisesti katsotaan, että pääministeri Wilsonin viimeviikkoisten ministerivaihdosten tarkoituksena on viedä pohjaa pois sellaiselta arvostelulta, mitä oli ammattiyhdistysväeltä odotettavissa.

Viikonvaihteen tapaturmissa kuoli 108

Toronto. — Työnpäivän "pitkän viikonlopun" aikana Canadassa tapahtuneissa onnettomuuksissa kuoli 108 henkilöä, joista 94 liikenneonnettomuuksissa.

Perjantaiillasta kello kuudesta alkaen maanantai-iltaan mennessä kuoli hukkumalla 10, tulipaloissa 2 ja kaksi putoamisesta saamiinsa vammoihin.

Viime vuonna kuoli työnpäivän liikennetapaturmissa 102 henkilöä ja 24 muissa onnettomuuksissa.

Ontariossa kuoli nyt tapaturmaisesti 38 henkilöä, joista 31 liikenneonnettomuuksissa, 5 hukkumalla, 1 palamalla ja yksi putoamisen johdosta.

Yhdysvalloissa, minkä väkiluku on 10 kertaa Canadan väkilukua suurempi, kuoli pitkän viikonlopun aikana maantietapaturmissa 609 ihmistä, eli 27 vähemmän kuin v. 1966.

Sähköisku surmasi pikkutytön

Prince George, B.C. — Kuusivuotias Cathryn Anne Moffat kuoli tiistaina kun 7,200 voltin sähköjohto putosi auton päälle, missä oli 5 nuorta lasta. Eräs toinen lapsi sai palohaavoja.

Mr. H. M. Yurko sanoi nähneensä sähköjohdon putoamisen ja sen kipinöinnin. Hän kehoitti lapsia olemaan autossa kunnes hän saa pyydetyksi poliisiapua. Mutta mrs. Moffat juoksi auton luo, sai sähköiskun ja kaatui maahan. Hänen lapsensa astui pois autosta ja sai kuolletiavan sähköiskun kun hänen jalkansa kosketti maata.

Uusi "kuumalinja" Lontoosta Moskovaan

Moskovan ja Lontoon välinen kuuma linja, jota koskeva sopimus allekirjoitettiin Lontoossa, kulkee Suomen kautta. Posti- ja lennätinhallituksesta kerrottiin kaapelin kulkevan Suomen alueen halki samalla tavalla kuin Moskovan ja Washingtonin välinen linjakin.

CANADA JA SUOMI OVAT "SISARKANSOJA"

Montreal — (Omalta kirjeenvaihtajalta) — Suomen pääministeri Rafael Paasio seurueineen osallistui tiistaina Expo 67 maailmannäyttelyssä Suomen päivän viettoon.

Suomi-päivän juhlallisuudet pidettiin Place des Nations'illa, mihin oli kokoontunut noin 1,500 juhlavierasta.

Expon soittokunta soitti useita kappaleita ja sen jälkeen Place des Nations aukiolle marssi kunniakomppania soittokuntineen. Ensin oli Suomen Siniristilipun nosto ja tykkipatterin kunnianlaukaukset Suomen tasavallan edustajalle ja sen jälkeen kunniakomppanian tarkastus.

Expon pääkomissioneeri Pierre Dupuy lausui kunniavieraan tervetulleeksi maailmannäyttelyyn ja sanoi, että Canada ja Suomi ovat sisarkansoja — molemmat pohjolan kansoja.

Pääministeri Paasio sanoi koko maailman katseiden kohdistuvan nyt 100-vuotisjuhlaansa viettävään Canadaan ja tänne järjestettyyn Expo 67-maailmannäyttelyyn. Hänen puheensa keskeisenä teemana oli maailman kansojen yhteistyö, jonka kirkkaana esimerkkinä hän mainitsi Expo 67 maailmannäyttelyn suurenmoisen onnistumisen.

"Meillä on lämpimät tunteet teidän centennial-juhlianne kohtaan", sanoi pääministeri Paasio, "sillä me Suomessa vietämme joulukuussa kansallista syntymäpäivää, Suomen itsenäisyyden 50. vuosipäivää."

Päivän päätteeksi pääministeri Paasio tarjosi päivällisen isännilleen Montrealin arvokkaassa Ritz Carlton hotellissa. Päivällisille osallistuivat maailmannäyttelyn hallinnon ja Quebecin maakuntahallituksen edustajat sekä Montrealin kaupungin johtohenkilöt.

Keskiviikkoaamuna pääministeri luovutti Eilo Hiltusen muovailemman Sibeliusta esittävän Passio musicae-patsaan Montrealin kaupungille ja iltapäivällä hän matkusti lentäen Quebec Cityyn ja sieltä Torontoon.

Torontossa Royal York hotellissa pääministeri Paasio antoi Ontarion pääministeri John Robartsille Toini Muonan keramiikkamaljan ja sai vastalahjaksi hopeaisen lautasen.

Pääministerin seurueeseen kuuluvat rouva Paasio, lähetystöneuvos Klaus Snellman, apulaisosastopäällikkö Ake Wihto ulkoasiainministeriöstä, pääministerin sihteeristön päällikkö, kansanedustaja maist. Paul Burman sekä pääministerin yksityissihteeri neiti Ilona Kauppila.

Myrsky surmasi 6 Britanniassa

Lontoo. — Myrskypuuskat surmasivat tiistaina Britanniassa 6 ihmistä ja aiheuttivat huomattavan suuria talousvahinkoja. Noin 30 jalkaa korkea nousuvesi tulvitti osan Blackpoolista.

VIIME TIEDOT

Saigon. — Etelä-Vietnamin sunnuntaisten vaalien lopulliset tiedot osoittavat, että kuudestakymmenestä valitusta senaattorista on 35 roomalaiskatolisia vaikka koko väestöstä on vain noin 10 prosenttia roomalaiskatolisia.

Washington. — Presidentti Lyndon B. Johnson nimitti eilen 57-vuotiaan neekerin, jota sanotaan asuntoasiain erikoistuntijaksi, Washingtonin kaupungin pormestariksi, eli johtavaksi hallintovirkailijaksi ja kehoitti häntä tekemään kaupungista "mallimaan näytepaikan". Virkaan nimitetty neekeri on Walter E. Washington, joka on toiminut New Yorkin asuntohallinnon johtajana vuodesta 1966 alkaen.

Chingyang, Etelä-Korea. — Pelastustyöläiset saivat keskiviikkona tuoduksi ylös 35-vuotiaan kivihiilenkaivajan, Kim Changsonin, joka oli 2 viikoka salpaantuneena kivihiilikaivoksessa. Hän käveli horjuen mutta lääkärit sanoivat miehen olevan kohtalaisessa kunnossa. Kimin vaimo ja neljä viidestä lapsesta oli kaivoksen lähettyvillä seisoneen 500-henkisen väkijoukon mukana vastaanottamassa tapaturmapaikasta pelastunutta Kimia.

Lagos. — Täällä keskiviikkona julkaistujen tietojen mukaan Nigerian keskushallituksen ilmavoimat ovat pakoittaneet kapinajohtajan, eversti Odumegwu Ojukwun poistumaan itäisen alueen pääkaupungista Enugusta.

Keski-lännen alue on ollut kapinallisten hallussa elokuun puolivälistä alkaen jollcin Ibo heimon upseerit nousivat kapinaan Nigerian keskushallitusta vastaan.

Tshekkoslovakialainen lentokone räjähti Ganderissa tiistaina

Onnettomuudessa kuoli ainakin 34 ihmistä ja loukkaantui muita, osa heistä hyvin vakavasti

Gander Nfld. — Neuvostoliitossa rakennettu Tshekkoslovakian matkustajakone, mikä oli menossa Havannaan, Kuubaan, räjähti pian ylös nousunsa jälkeen tiistaina ja surmasi ainakin 34 ihmistä. Koneessa oli kaikkiaan 69 ihmistä, joukossa useita lapsia.

Kaksi henkilöä oli kateissa ja 33 ihmistä vietiin sairaalaan, monet heistä vakavia palohaavoja saaneena.

Nelimoottorinen Ilyushin 18 oli menossa Prahasta Havannaan ja teki välilaskun polttoainetta ottaakseen Ganderissa.

Se syöksyi alas ja räjähti noin mailin päässä lentokentältä saatuaan vasta noin 200 jalan maakorkeuden.

Lentokentän liikkeenhoitaja John James sanoo, että mitään radiovaroitusta ei saatu siitä, että koneessa olisi ollut jotakin vikaa. Liittovaltion liikenneministeriö on lähettänyt asiantuntijansa tutkimaan tapaturman syitä. Myös Tshekkoslovakian lentolinjan virkailijat lähtivät tiistaina Prahasta tullakseen Ganderiin tutkimaan tätä tapaturmaa.

Tämä oli Ganderin lentokentän yksi pahin lento-onnettomuus. Tshekkoslovakialainen lentokonemekaanikko Joseph Krasnocka sanoi, että kone oli lähtöhetkellä ensiluokkaisessa kunnossa.

Suurin osa matkustajista oli tshekkoslovakialaisia. Muut kuubalaisia.

Ganderin lentokontrolleri sanoi olleensa lentäjän kanssa radioyhteydessä 32 sekuntia ennen onnettomuutta eikä hän saanut tällöin mitään merkkejä mahdollisista konevaikeuksista. RCMP:n edustajat ovat kieltäytyneet antamasta mitään lisätietoja tapahtumasta.

Kun Gander on ainoa paikka Canadassa, missä Kuubaan menossa olevat lentokoneet tekevät välilaskun, tapaturman johdosta nousi heti arvailua mahdollisesta sabotaasista.

Maanantaina löydettiin Ottawasta Kuuban lähetystön lähettyviltä rocketista tehty pommi. Vuosi sitten samanlainen pommi räjähti Kuuban lähetystön luona.

Kuubaan liikennöiviä laivoja on joutunut Montrealin satamassa sabotaasin kohteiksi.

Mutta mitään merkkejä ei ole vielä todettu siitä, että nyt alas syöksynyt ja räjähtänyt tsheekkoslovakialaiskone olisi joutunut sabotaasin uhriksi.

Ilja Ehrenburg on kuollut

Moskova. — Kirjailija Ilja Ehrenburg kuoli torstaina kotonaan Moskovassa pitkällisen sydänsairauden murtamana. Välittömänä kuolin syynä oli sydänkohtaus. Ilja Ehrenburg oli kuollessaan 76 vuoden ikäinen.

Hänen kuolemastaan ilmoittivat virallisesti NKP:n keskuskomitea, Neuvostoliiton korkeimman neuvoston puhemiehistö ja neuvostohallitus. Tiedotuksessa todetaan, että Ilja Ehrenburg oli korkeimman neuvoston jäsen ja osallistunut huomattavalla panoksella yhteiskunnalliseen elämään. Ehrenburg oli saanut Leninin rauhanpalkinnon ja kaksi kertaa Neuvostoliiton valtionpalkinnon.

Ilja Ehrenburgin arkku sijoitettiin kunniakorokkeelle Moskovan kirjailijataloon syyskuun 4 pnä, ilmoitti kirjailijaliiton hallitus.

Etelä-Vietnamin vaalit "petosta ja vilppiä"

Sotilasjuntan miehet tulivat suunnitelmien mukaan valituksi — oppositio protestoi

Saigon. — Etelä-Vietnamin vaaleissa siviiliehdokkaina olleet miehet esittivät maanantaina yksimielisen protestin siitä, että sotilasjohdon ehdokkaina olleet kenraalit voittivat sunnuntaina vaalipetoksen ja -vilpin avulla.

"Valituksi" tuli valtion päämies Nguyen Van Thieu (presidentiksi) ja pääministeri Nguyen Cao Ky (varapresidentiksi).

Julkaistujen tietojen mukaan kenraali Ky sai noin 33.5 prosenttia 4.75 miljoonasta äänestä. Presidentiksi tulleen Thieun kerrotaan saaneen 1,454,121 ääntä ja hänen läheisemmän kilpailijansa, entisen pääministerin, Truong Dinh Dzun 669,252 ääntä.

Samassa yhteydessä valittiin 60-henkinen senaatti, mutta 137 jäsentä käsittävä alahuone valitaan myöhemmin.

Esittäen syytöksen, että sotilasjohto teki joukkomitassa vaalivääryyttä Dzu sanoi esittävänsä kansalliskokoukselle todistusainehistoa siitä, että vaalit olivat "kansallisessa mitassa" petosta ja vilppiä. Toiset siviiliehdokkaat yhtyivät hänen syytökseensä ja Dzu sanoi, että hän pyrkii muodostamaan toisten siviiliehdokkaiden kanssa yhteisrintaman sotilasjuntan miehiä vastaan.

Voimassaolevien säädösten perusteella kansalliskokouksen tulee antaa 30 päivän kuluessa vaalipäivästä lukien hyväksymisensä vaalitulokselle ja 30 päivän kuluttua siitä lukien astuvat nyt valittu presidentti ja varapresidentti virkaansa.

Etelä-Vietnamin kansallinen vapautusrintaman radio sanoi maanantaina, että kenraalien Thieun ja Kyn voitot tarkoittaa sotatoimien edelleen voimistumista.

Tämän radiotiedon mukaan vaalit olivat petosta ja farssia amerikkalaisapurien valitsemiseksi.

Huomioiden, että Saigonissa estettiin vaalipäivän aatona kaksi sanomalehteä ilmestymästä, Kansallisen vapautusrintaman radio sanoi Saigonin uutistietojen yhteydessä, että Etelä-Vietnamissa oli vangittu vaalien edellä 7 kenraalia ja 49 viranomaista.

Puhuen kenraali Thieun "vaalivoitosta", Kansallisen vapautusrintaman radio sanoi "ihmisten tietäneen ennen vaaleja että näin tulee tapahtumaan. Kun jokaiselle sotilaalle ja apurille annettiin kaksi tai kolmekin äänestyskorttia, kuten toiset presidenttiehdokkaat syyttivät, miten voi Thieu—Ky-klikki jäädä valitsematta"?

Washingtonissa ylistettiin Saigonin vaalitulosta mutta Neuvostoliiton uutistoimisto Tass leimasi vaalit farssisiksi ja ranskalaiset selittivät, ettei vaalitulos ollut kenellekään yllätys.

Tassin kommentatatori Vasily Kharkov sanoi vaaleissa harjoitetun petosta ja että valitsijoita ajettiin asiallisesti puhuen voimakeinoja käyttäen vaaliuurnalle. "On vaikea löytää kurjempaa poliittisista pilanäytöstä kuin oli Etelä-Vietnamin vaalit", hän sanoi.

Talonmiesten lakko jatkoi lasten kesälomaa

Calgary. — Talonmiesten lakko ja rakennustöiden viivästyminen aiheutti sen, että noin 2,500 koululasta sai yhdestätoista koulusta lisää "kesälomaa". Muut koulut aloittivat normaalisessa järjesteyksessä syyslukukauden työt.

Noin 250 talonmiestä, jotka kuuluvat Canadian Union of Public Employeesin osasto 40:een, lakkoutui viikko sitten saadakseen 19-prosenttisen palkankorotuksen kaksivuotisen työehtosopimuksen perusteella. Koululautakunta on tarjonnut 17 pros. Talonmiesten nykyinen palkka on $2.03 tunnilta.

TYÖNPÄIVÄ PARAATISSA 14,500 OSANOTTAJAA

Toronto. — Toronton ammattiyhdistysväki osallistui ennätysmääräisin joukoin Canadan centennial-vuoden työnpäiväparaatiin, missä oli kaikkiaan 14,500 osanottajaa ja 20 soittokuntaa. Kulkue kesti 90 minuuttia mennä kansallisen näyttelyn Dufferin St. portista sisään.

Toisin kuin on joskus väitetty, tämä paraati palautti mieleen myös sen, että lakkotaistelut muodostavat edelleen kiinteän osan ammattiyhdistysliikkeen toiminnasta. Toronton kolmea päivälehteä vastaan neljättä vuotta lakossa ollut kirjaltajain unioni ja työsulkuun joutuneet rautatyöläiset käyttivät nyt tilaisuutta hyväkseen tiedoittaakseen julisteillaan suurelle yleisölle näistä olosuhteista.

Yllätyksen aiheuttivat putkityöläiset, jotka erikoispukimillaan voittivat paraatin "Grand Challenge Trophy"-palkinnon mikä on nelisenkymmentä vuotta ollut palokuntalaisten "heinää".

Parhaimpien m a i n o s vaunujen (floatin) palkinnon voittivat olutpanimotyöläiset, Yorkin palokuntalaiset ja toimenhaltijain unioni.

Sulkuun joutuneet "Iron Workerssin" kantoivat julisteita, missä mainostettiin heidän palkkavaatimustaan — $1.27 korotusta tunnilta ja sanottiin, että korkeammat palkat auttavat kansakuntaa.

Britannian Transport and General Workers Unionin pääsihteeri Frank Cousins, joka erosi pääministeri Wilsonin hallituksesta hinta- ja palkkajäädytyspäätöksen takia sanoi CNE:n johdon lounastilaisuudessa, että hinta- ja palkkajäädytys ei auta inflaatio-ongelman ratkaisua "Korkeammat tulot ja korkeampi tuotanto ovat perusedellytyksiä nykyajan yhteiskunnalle, hän sanoi.

BILLY GRAHAM VETI SUUNSA SUPPEAKSI

Toronto. — Evankelista Billy Graham, jota oli kansallisessa näyttelyssä kuulemassa noin 40,000 henkeä käsittänyt yleisömäärä, joista muutama sata sanoi saaneensa "herätyksen", osoitti nurjamielisyyttä canadalaisia kohtaan yleensä kieltäytymällä CBC-televisionin haastattelusta siksi kun ilmeisesti pelkäsi eräitä epämieluisia kysymyksiä.

Tämä sovittu haastattelutilaisuus peruutettiin mr Grahamin toimesta sen jälkeen kun CBC:n tuottaja David Ruskin ilmoitti Grahamin järjestön eräälle edustajalle, että yksi haastattelijoista tulee olemaan Rev. Kenneth Bagnell, United Church Observer-julkaisun toimittaja. Haastattelunsa yhteydessä Rev. Bagnell aikoi kysyä evankelista Grahamilta minkälaisen kannan hän omaksuu sellaisista sosiaalisista kysymyksistä kuin kansalaisoikeuksista, kuolemantuomiosta jne. Hänen tarkoituksenaan oli esittää kysymyksiä myös uskonnollisista asioista. Rev. Bagnell on aikaisemmin sanonut Grahamia harhaanjohtajaksi.

Mr. Ruskin sanoi Grahamin torontolaisjärjestön edustajan Stanley Izonin sanoneen hänelle, että Bagnell edusta haastattelusuunnitelmassa epämiellyttävää seikkaa. Graham peruutti haastattelun siitäkin huolimatta vaikka mr Ruskin lupasi vetää Rev. Bagnellin pois haastattelusta.

Mr Ruskin sanoi ihmettelevänsä, että minkälainen olisi tämä maa (Canada) jos poliitikot kieltäytyisivät haastattelun antamisesta sillä perusteella, että joku sanomalehtimies on häntä joskus arvostellut.

Toistaen vanhoja tunnuksiaan Graham suositteli kuulijoilleen vanhan ajan uskontoa. "Ruvetkaa lukemaan raamattua", hän sanoi. "Teidän on tehtävä parannus synneistänne. Teidän täytyy ruveta uskomaan. Teidän tulee seurata kuuliaisena Jumalaa."

VAPAUS (LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
EDITOR: W. EKLUND MANAGER: E. SUKSI
TELEPHONE: OFFICE AND EDITORIAL 674-4264
Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada. Mailing address: Box 69
Advertising rates upon application, translation free of charge.
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.
Member of the CANADIAN LANGUAGE-PRESS CLUB
TILAUSHINNAT:
Canadassa: 1 vk: $10.00, 6 kk. $5.25, 3 kk. 3.00 USA:n: 1 vk. $11.00, 6 kk. $5.75 Suomeen: 1 vk. 11.50, 6 kk. 6.25

Tärkein aika edessä

Vapauden lukijat, kannattajat ja ystävät voivat nyt syksyn alkaessa katsoa tyytyväisinä taakseen ja todeta, että Canadan centennial juhlien vietto, mihin yhtyy niin Suomen 50-vuotisen itsenäisyyskauden kuin Vapaus-lehden kultavuodenkin juhlinta, on sujunut suunnitelmien mukaan — onnistuen useissa tapauksissa odotettuakin paremmin.

Kuluneen kesän aikana on CSJ:n osastojen ja SCAUL:n seurojen sekä muiden vapaitten kansalaisjärjestöjen toimesta järjestetty lukuisia kesäjuhlia, urheilukilpailuja ja muita tilaisuuksia Canadan 100-vuotisjuhlien merkeissä. Yleisesti puhuen nämä tilaisuudet ovat onnistuneet tavallista paremmin kaikissa niissä tapauksissa, missä on tehty riittävästi työtä juhlien onnistumisen hyväksi.

Erikoisen hyvin onnistui Torontossa elokuun alussa Centennial juhlan merkeissä järjestetty CSJ:n ja SCAUL:n yhteinen urheilu- ja musiikkijuhla. Ohjelmisto oli taiteellisesti tasolta ja määrällisesti edellisen vuoden juhlien jälkeen kehittynyt ja kasvanut ja osanottajamäärä juhliin oli hyvä.

Sudburyn seudulla lehtemme lukijat ja kannattajat antoivat varauksettoman kannatuksensa ja tukensa sekä samalla arvokkaan panoksensa Canadan suomalaisen yhteisvoimin järjestetylle Suomi-viikon vietolle.

Vapauden ja Liekin haasteryntäystulos on myös edistynyt ilahduttavan nopeasti. Tähän mennessä on jo alin tavoite täytetty 67.50-prosenttisesti ja kaikki merkit viittaavat siihen että spurttia vähän parantamalla saadaan alin tavoite nopeassa tahdissa täytetyksi ja lisäksi huomattava määrä niitä tuiki tärkeitä "rapioitakin".

Kaikesta tästä lankeaa kiitos ja kunnia niille sadoille ja tuhansille työmuurahaisille, jotka aikaansa, vaivojaan ja varojaan säästämättä ovat päivästä toiseen kantaneet kortensa tähän yhteiseen kekoon. Suurkiitos siitä heille kaikille!

* * *

Centennial vuonna tähän mennessä saadut myönteiset kokemukset antavat myös uskoa siihen, että vielä edessäolevat tehtävät tulevat hyvin ja tuloksellisesti suoritetuiksi.

Tässä yhteydessä kiintyy erikoishuomio lehtemme Vapauden kultavuoden juhlinnan valmisteluun. Tähän mennessä on lehtemme Vapaus kiinnittänyt päähuomion Centennial juhlien yleisten kysymysten käsittelyyn. Mutta kun Vapauden 50-vuotisjuhlan vietto liittyy saumattomasti Canadan 100-vuotisjuhlintaan, ja kun Vapauden 50-vuotispäivä on jo parin kuukauden kuluttua, niin tärkein tehtävä tällä kertaa ja tulevien viikkojen aikana on Vapauden 50-vuotisjuhlinnan valmistaminen ja järjestäminen.

Työväenlehden, kuten Vapauden, parhaimpia "syntymäpäivälahjoja" ovat uusien tilausten ja rahallisen tuen hankinta. Tässä mielessä Vapauden kultavuoden vietto onkin tähän mennessä ollut työn ja toiminnan aikaa siinä nimenomaisessa toivossa, että juhlavuoden päättyä Vapaus on sisältönsä, saamansa kannatuksen ja talousasemansa puolesta paremmassa asemassa mitä se oli vuoden alussa.

Kaikki tämä "jokapäiväinen työ" on edelleen tärkeätä ja sitä luonnollisesti jatketaan mahdollisimman voimaperäisesti. Mutta "ihminen ei elä yksistään leivästä". Vapauden kultavuotta ei liioin voida viettää yksistään työn ja toiminnan merkeissä. Lehden lukijat, kannattajat ja ystävät toivovat, että tämän merkkitapauksen kunniaksi järjestetään myös asianmukaisia 50-vuotisjuhlia eri puolille Canadan. Tähän mennessä saatujen tietojen mukaan tällaisia Vapauden 50-vuotisjuhlia on jo alustavasti suunniteltu Montrealista länsirannikolle saakka. Täällä Sudburyssa, Vapauden kotikaupungissa, on tarkoitus pitää Vapauden kultavuoden juhla marraskuun 5 päivän viikonlopun aikana jolloin tulee kuluneeksi miltei päivälleen 50 vuotta lehtemme ensimmäisen numeron ilmestymisestä. Torontossa lokakuun lopulla pidettävän Vapauden yhtiökokouksen yhteydessä järjestetään myös lehden kultavuoden juhla. Samanlaisia suunnitelmia on tehty eri puolilla maata. Tärkeätä on tällä kertaa se, että nämä valmistelut tehdään mahdollisimman huolellisesti nimenomaan siinä mielessä, että niin pienemmät kuin suuremmatkin kultavuoden tilaisuudet onnistuvat mahdollisimman hyvin.

* * *

Rinnan 50-vuotisjuhlien valmistamisen kanssa tehdään valmisteluja myös kultavuoden yhtiökokousta varten, mikä pidetään, kuten sanottu, lokakuun lopulla Torontossa. Pitkien ja kalliitten matkojen takia ei tähänkään yhtiökokoukseen voi tulla läheskään niin suurta osanottajamäärää kuin olisi toivottavaa. Mutta toivottavaa kuitenkin olisi, että lehden lukijoita, sekä osastojen, seurojen ja kerhojen jäseniä ja muita ystäviä tulisi mahdollisimman paljon seuraamaan ominaisuudessa tähän juhlavuoden kokoukseen, missä he tulevat (asiä tietenkin riippuu virallisista edustajista) aivan varmasti saamaan sekä läsnäolo- että puheoikeuden. Nykyaikana jolloin matkustellaan paljon enemmän kuin aikaisemmin on melko helppo tehdä sellaisia järjestelyjä, että yhtiökokouksen aikana käydään pitkämatkaisten sukulaisten ja tuttavien luona vierailemassa ja samalla osallistutaan kultavuoden yhtiökokoukseen. Hyvin suunnitellen voivat osastot ja muut yhdistykset kerätä tarpeellisia varoja ja lähettää "autokuormittain" jäseniään yhtiökokoukseen. Siinä ei tarvita muuta kuin vähän itsealoitteisuutta ja määrätietoista toimintaa.

Kaikki Vapauden lukijat, ystävät ja kannattajat voivat yksilöinä ja eri järjestöjensä jäseninä osallistua kultavuoden yhtiökokoukseen ilmaisemalla kirjeellisesti mielipiteensä lehteä koskevista asioista, niin talouskysymyksistä kuin toimituspolitiikastakin.

Parasta on kuitenkin pohjalla: Kysymys ei ole mistään "muodollisuudesta" tai pelkästä "huomaavaisuudenosoituksesta" merkkipäiväänsä viettävää Vapautta kohtaan. Kaikilla yllämainituilla keinoilla lisätään toiminnallisuutta ja se puolestaan voimistuttaa Vapautta.

Kultavuoden yhteydessä julkaistaan luonnollisesti Vapauden suuri juhlanumero, mihin halutaan kirjoituksia, muistelmia ja muita menneiltä ajoilta ja nykytilanteesta, sekä toimitsijain, vanhain veteraanien ja muiden lukijain yksityis- ja ryhmäkuvia sekä onnitteluja ja ilmoituksia. Nämä juhlanumeron valmistelutyöt ovat jo käynnissä ja tehostuvat päivä päivältä lähitulevien viikkojen aikana.

Vapauden kultavuoden vieton tärkein aika on siis nyt.

Atomipommia valmistellaan Bonnin ja Pretorian yhteistyönä?

Samanaikaisesti kun Länsi-Saksa yrittää kaikin keinoin jarruttaa ydinsulkusopimuksen aikaansaamista Bonnin lähetit käyvät Etelä-Afrikan tasavallan viranomaisten kanssa neuvotteluja, jotka koskevat ydinaseen valmistamista ja kokeilemista Etelä-Afrikan alueella, kirjoitti tshekkoslovakialainen Rude Pravo elokuun alussa. Kysymyksessä on kokonaista kolme vaihtoehtoa: länsisaksalainen pommi, joka valmistetaan Etelä-Afrikan alueella, yhdessä Etelä-Afrikan kanssa valmistettava länsisaksalainen pommi ja länsisaksalaisten Etelä-Afrikkaa varten valmistama pommi.

Tämä ei ole mitään teoreettista pohdiskelua vaan mitä suurimmassa määrin konkreettinen vaara, kirjoitti lehti. Etelä-Afrikan tasavallalla on kaikkea mitä ei ole Länsi-Saksalla, uraania, litiumia ja toriumia, atomialan tiedemiehiä sekä kantoraketteja. Etelä-Afrikalla kuitenkin puuttuvat varat sekä metalli ja sähkötekninen teollisuus, mitä taas on Länsi-Saksassa.

PARIISIN SOPIMUKSEN KIERTÄMINEN

Vuonna 1954 Pariisin sopimuksessa Länsi-Saksa kieltäytyi tuottamasta atomiaseita omalla alueellaan. Viime vuoden syyskuun 23. päivänä kirjoitti länsisaksalainen Die Zeit: 'Liittotasavalta luopui kategorisesti vuonna 1954 valmistamasta atomiaseita liittotasavallan alueella. Se ei silloin hylännyt mahdollisuutta valmistaa näitä aseita rajojensa ulkopuolella tai ostaa tai vuokrata sitä muilta valtioilta.'

Tämän vuoden helmikuussa itse kansleri Kiesinger alleviivasi voimakkaasti televisioesiintymisessään tätä "juridista näkökohtaa" ja sanoi, että Länsi-Saksa on tähän saakka "kieltäytynyt tuottamasta atomiaseita vain omalla alueellaan".

Pravdan poliittinen tarkkailija Juri Zhukov toteaa, laajassa artikkelissaan, että nämä avomieliset lausunnot on annettu siksi, että Länsi-Saksalla on valmiina perusta atomiaseen tuottamista varten. Kirjoittaja toteaa, että Länsi-Saksan viisi suurinta jo valmista tai rakenteilla olevaa ydinreaktoria voivat turvata 180 atomipommin tuottamisen vuodessa. Mittapuuna pidetään samansuuruista pommia, joka pudotettiin Hiroshimaan.

TILAN PUUTE LÄNSI-SAKSASSA

Länsi-Saksassa kuitenkin tajutaan, että ydinpolttoaineen tuottaminen ei yksin riitä. Tarvitaan itse pommin valmistaminen, sen kokeileminen ja kohteeseen toimittamisen laitteiden valmistus. Tiheään asutussa Saksan liittotasavallassa tämä ei ole mahdollista. Siksi tarvitaan kumppaniksi Etelä-Afrikkaa, jossa on suuret uraani- ja toriumvarat sekä toistaiseksi valtavat autiomaa-alueet kokeilua varten.

Kiesingerin hallituksen "vahva mies" Strauss lausui Etelä-Afrikkaan viime vuoden huhti—toukokuussa tekemänsä matkan jälkeen, että eurooppalaisten täytyy tunnustaa "poliittisen pohjois—etelä akselin olemassaolo, koska Eurooppa ja Afrikka ovat toisistaan riippuvaisia ja strategisesti toisiinsa sidottuja ja että ne voivat antaa paljon toisilleen".

Jo aikaisemmin, vuoden 1965 maaliskuussa ilmoitti Etelä Afrikan silloinen puolustusministeri hänen maansa hallituksen saaneen "eräältä länsimaiselta hallitukselta" lisenssin "uudenaikaisen pommin valmistamista varten Etelä-Afrikassa". Pian tämän jälkeen pääministeri Verwoerd tunnusti Etelä-Afrikan ensimmäisen atomireaktorin juhlallisissa avajaisissa, että tarkoituksena on käyttää "materiaalia sotilaallisiin tarkoituksiin" sen rauhanomaisen käytön ohella.

PÄÄOMASIJOITUSTEN PARATIISI

Etelä-Afrikka on tietysti vielä kaukana atomiaseen valmistamisesta. Mutta länsisaksalaiset yhtymät ovat kaikin tavoin yhteistyössä Etelä-Afrikan kanssa nopeuttaakseen tähän päämäärään pääsemistä. Turhaan ei etelä-afrikkalais-länsisaksalainen kauppa- ja teollisuuskamarin johtaja Fischer sanonut viime vuoden heinäkuussa: "Etelä-Afrikasta voi muodostua länsisaksalaisen teollisuuden työpaja". Industriekurier kirjoitti jo kolme vuotta aikaisemmin: 'Etelä-Afrikka on parhaimpia pääomasijoituksia varten'.

Etelä-Afrikasta saapuu Länsi-Saksan satamiin aluksia raskaassa uraanilastissa. Länsi-Saksan johtajille uraanin saaminen tätä tietä on ollut erinomainen löytö, sillä vaikka sen NATO-kumppanit USA ja Canada tuntevatkin sitä kohtaan sympatiaa, eivät he halua toimittaa rikastettua uraania ilman että saavat selvityksen sen käyttämisestä. Ja jopa tavallisen rikastamattoman uraanin ostamisessa on vaikeuksia. Mutta yksistään vuoteen 1975 mennessä rakennettavaksi suunniteltuihin atomireaktoreihin tarvitaan noin 25,000 tonnia uraania.

Tämä kysymys on nyt kuitenkin ratkaistu Etelä-Afrikan vallanpitäjien kanssa harjoitettavan yhteistyön ansiosta. Lehtien mukaan Länsi-Saksa saa uraania ilman rajoituksia, josta osa käytetään atomireaktoreissa ja loput varastoidaan strategisia tarkoituksia varten.

Yhtä nopeasti kehittyy myös Länsi-Saksan ja Etelä-Afrikan yhteistoiminta rakettien alalla. Pretorian lähellä sijaitsevalla kokeilualueella sekä Lounais-Afrikan rakettitukikohdassa valmistaudutaan Länsi-Saksan aktiivisesti auttamana pitkänmatkan ohjausten kokeiluihin. Etelä-Afrikassa on myös järjestetty myrkkykaasujen tuotanto yhteistoiminnassa Länsi-Saksan kanssa.

SYNTYMÄPÄIVIÄ

Pappa Koivula, Eby, Ont., täytti sunnuntaina, syyskuun 3 pnä 88 vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavain onnentoivotuksiin.

Kirjeitä

SOTAISTA RAUHAA

Syksy lähenee ja lomalaiset palailevat kotikonnuilleen, kuin muuttolinnut. Moni on täältäkin päin käynyt Suomessa verestämässä lapsuutensa muistoja. Nähtyä ja kuultua on sitten muisteltu ja niistä on kerrottu ystäväpiirissäkin.

Eräs suomimatkalainen on halunnut tutustua vierailukäynnillään myös muuhunkin, ettei vain sukulaisiinsa. Niinpä hän kertoi menneensä Puolangalle maatalousnäyttelyyn. Menomatkalla hän oli vielä poikennut mahtavalla Hepokönkään putouksilla, joka on nähtävyys sinänsä.

Maatalousnäyttelyssä, kuten nimikin sanoo, oli tietysti kaikenlaista alaan kuuluvaa ja erikoisesti komea karja herätti katsojien mielenkiintoa. Mutta sitä hän ei sanonut ymmärtävänsä kuinka järjestäjät olivat osoittaneet niin huonoa makua, että näyttelyssä oli myös tykkejä ja muita sota-aseita. Sotaisilla aseilla kun yleensä hävitetään kaikki se mitä maataloustyökaluilla rakennetaan. Tällainen propaganda tuntui hänestä ja monesta muustakin katsojasta naurettavalta.

Eikö tuokin ole selvä esimerkki siitä, että meidän on kuljettava silmät auki välttyäksemme sotakiihkoilijoiden syöttämästä aivopesusta, jota kai kohta tarjotaan ruokapöydässäkin ja muunlaisessa muodossa eikä yksin lasten sotaisissa leluissa, joita on tarjolla kaikkialla.

Tällaistakin oli nähty Suomessa, eikä se ollut ainakaan tämän jutun kertojassa herättänyt kauniita tunteita. — L.

Dmitri Gudkov:

FRANCO USAn RENKINÄ

Francon diplomaatit puhuvat kernaasti Espanjan strategisesta merkityksestä "Afrikan porttina". Tähän porttiin ovat kohdistaneet katseensa myös suuret amerikkalaiset hait, jotka pyrkivät muuttamaan Espanjan ja koko Pyreneitten niemimaan shakkilaudakseen, saadakseen edulliset asemat tuleville sotaseikkailuilleen. Tällä hetkellä siirtää sotilasnappuloita Espanjassa pääasiassa USA. Toinen peliin innokkaasti osallistuva on Länsi-Saksa.

USA:n 6. laivaston tärkeimpiä tukikohtia on espanjalainen Rotan satama. Tämän laivaston alukset käyvät tavan takaa myös muissa Espanjan satamissa — Barcelonassa ja Valenciassa. Hiljattain paljastui, että juuri Rotasta lähtivät amerikkalaiset alukset kesäkuun alussa merelle kannustaen Israelia hyökkäykseen arabimaihin. Madridin hallitus unohti mainita tästä asiasta melkoisen sekavassa ja "perinteellistä ystävyyttä" vakuuttelevassa nootissaan jonka se osoitti arabimaille lähi-idän kriisin yhteydessä. Arabimailla on varsin paljon syitä suhtautua epäluuloisesti ystävyyteen, jota Francon miehet tarjoavat. Paljastaen francolaisten lähi-idän kriisin aikana harjoittaman kaksinaamaisen pelin Espanjan kommunistinen puolue totesi julkilausumassaan ettei voi olla samanaikaisesti murhaajan ja uhrin ystävä.

Madridin lähellä sijaitsevassa Torrejon de Andosin tukikohdassa jylisevät samat B-52 pommikoneet, jotka kylvävät kuolemaa Vietnamin taivaalla. Amerikkalaisia tukikohtia on myös Espanjan eteläisissä satamissa.

Washingtonin kanssa kuherrellessaan ei Franco unohda hymyillä myöskin Bonnille. Bonn ei puolestaan jää jälkeen USA:sta. Länsisaksalaisia spesialisteja osallistuu Iberian uraanin etsintöihin ja Länsi-Saksan trustit ovat ottaneet käsiinsä Espanjan kemianteollisuuden laitokset sekä suuren osan sähköteollisuudesta.

Muutkin kuin kommunistit ymmärtävät Francon järjestelmän Espanjalle ja Euroopalle aiheuttaman vaaran sen nojautuessa amerikkalaisten ydinasevarastoon, mm. Polaris-ohjuksiin. Eri yhteiskuntapiirejä edustavien ihmisten, mm. edistysmielisten katolisten keskuudessa kasvaa vakaumus siitä, että Espanja voi ja sen tulee vapautua riippuvaisuussuhteestaan Yhdysvaltoihin ja noudattaa itsenäistä puolueettomuuspolitiikkaa. Ilman sitä ei saada takaisin sen täyttä suvereniteettia. Kansojen taistelu Euroopassa vallitsevaa jännittynyttä ilmapiiriä vastaan kansainvälisen tilanteen tervehdyttämiseksi aktivoi espanjalaisia. Äskettäin järjestettiin Madridissa ja Barcelonassa mielenosoituksia USA:n Vietnamin sotaa vastaan. Näissä mielenosoituksissa esittivät nuoret espanjalaiset vaatimuksen jenkkien poistumisesta maasta.

Taistelu Francon diktatuuria vastaan on taistelua maan vapauttamiseksi amerikkalaisten sotilaspiirien määräysvallasta. Ulkomaiset sotatukikohdat eivät takaa Espanjan turvallisuutta. Ne ovat jatkuvana uhkana niin Espanjalle kuin koko Euroopallekin. Maan väestö ymmärtää hyvin, että luottamuksen, kansojen keskinäisen kunnioituksen ja yhteistyön yhteenliittämä Eurooppa, ulkomaisia sotatukikohtia vastustava Eurooppa tähtää toisaalle ja francolaisuus toisaalle. Niitä ei voida sovittaa yhteen. Tämän ymmärtää myös Franco, joka pelkää Euroopan kollektiivista turvallisuutta ja taistelee sitä vastaan uskollisena isännilleen Washingtonille ja Bonnille.

TERVEISIÄ OTTAWASTA

Lehdessämme onkin jo kerrottu että Ottawassa äskettäin vierailleen Suomen tasavallan pääministeri Paasion kunniaksi Canadan pääministeri Pearson järjesti illallisen ja kenraalikuvernööri Michener lounaskutsut. Viimeksi mainittuun tilaisuuteen oli kutsuttu meidän Canadan Suomalaisen Järjestön edustaja, jossa ominaisuudessa tämän kirjoittaja kutsuihin osallistuikin. Lehtemme lukijoita saattaa kiinnostaa kulla enemmän tästä tilaisuudesta kun mitä on Vapaudessa uutisina kerrottu.

Nykyisin päivälehdistön kirjoituksiin tällaisista tilaisuuksista yritetään luoda lukijalle käsite loistosta ja erikoisuudesta, että näin tavallinen työmies ajattelisi niitä eri maailmaan kuuluviksi. Ei se aivan jokapäiväiseltä tuntunutkaan kun kenraalikuvernöörin asunnon, Rideau Hallin, porttia lähestyessä näki vartiokopeissa seisovat kirkasvärisiin paraatiunivormuihin puetut ja automaattikivääreillä aseistetut sotilaat vartiossa ja punatakkisia ratsupoliiseja häärivän ympärillä. Taxi-automme saapuessa Rideau Hallin eteen punatakkinen ratsupoliisi astui avaamaan auton oven ja seisoi asennossa auton vieressä kunnes astuimme ulos. Siihen se virallisuuden ilme ja tunne tavallaan päättyikin, sillä ovella meitä oli vastassa hymyilevä rouva joka esitteli itsensä: "I am the Lady-in-Waiting for Their Excellencies", ja kehoitti seuraamaan lukusaliin, jossa saimme luettelot lounaspöydän istumapaikoista ja sitten hän esitteli meitä ennen saapuneille vieraille.

Tarjottiin ryyppy ja niin jatkui saapuvien vieraitten esittely toisilleen. Tein huomion, että lukuunottamatta Paasion seurueeseen ja lähetystöihin kuuluvia vieraita, kolmistaan, pastori M. Terho, vaimoni ja kirjoittaja, olimme ainoat Canadan suomalaiset tilaisuudessa.

Kun kaikki vieraat olivat saapuneet pyydettiin meitä siirtymään ruokailusaliin, jonne kävimme vastaanottohuoneen kautta. Vastaanottohuoneessa sitten tapahtuikin virallinen vastaanotto ja esittely kunniavieraalle ja rouva Paasiolle. Kenraalikuvernöörin adjutantin lentoluutnantti Filiatraultin toimiessa esittelijänä, meidät esitettiin kenraalkuvernööri Michenerille ja Mrs. Michenerille; pääministeri Paasiolle ja rouva Paasiolle. Tässä esittelyssä oli näin "ladies first" tyyliin tottuneelle huomiota herättävää se, että aviomies kulki ja esitettiin vaimonsa edellä.

Ruokailusalin keskellä oli pitkänlainen pöytä — tarvitsikin olla, sillä meitä oli neljäkymmentäyhdeksän istumaan yhden pöydän ääreen. Isäntämiehenä, kenraalikuvernööri istui pöydän keskuskohdalla oikealla vieressään rouva Paasio ja vasemmalla mrs L. B. Pearson; heitä vastakkaisella puolen pöytää istuivat Mrs. Michener ja hänen oikeallaan pääministeri Paasio ja vasemmallaan Canadan pääministeri Pearson. Meille toisille vieraille oli istumapaikat järjestetty siten, että avioparit eivät istuneet lähellä toisiaan, ja sopivahan sellainen järjestely olikin sillä tilaisuudessa ei ollut paljoakaan aikaa vieraitten keskeiseen seurusteluun ja kyllähän sitä aviopareilla on muulloinkin aikaa keskenäiseen jutusteluun — Pastori Terho piti ruokarukouksen englannin ja suomenkielellä ja sitten istuimmekin pöytään.

Kun olimme jo jonkun aikaa istuneet pöydässä nälkäämme sammuttaen, ja tarjoilijat tulivat täyttämään kolmannet viinilasit, kenraalikuvernööri esitti juotavaksi maljan Suomen tasavallan presidentti Kekkoselle. Tämän tehtyämme, pääministeri Paasio esitti maljan Hänen Majesteetilleen Kuningatar Elizabeth II:lle.

Maljojen jälkeen kenraalikuvernööri piti lyhyen tervehdyspuheen johon pääministeri Paasio vastasi lyhyellä kiitospuheella. Puheensa lyhyydestä huolimatta oli heti havaittavissa että pääministeri omaa erikoisen miellyttävän kansanomaisen puhujatyylin. Lukusalissa ollessamme joku mainitsi että pääministeri Paasio mahdollisesti omaa usean kielenkäyttötaidon. Tähän hänen sihteerinsä herra Burman vastasi: "Pääministeri puhuu ainoastaan Suomea", samalla viitaten kahteen nuorenpuoleiseen tyttöseen jotka seisoivat vieraitten taustalla, hän selitti että he ovat pääministerin tulkit tälle matkalle. Ruokailun aikana he hoitivatkin ruokapöytäkeskustelun tulkkaamisen. Kenraalikuvernöörin tervehdyspuheen suomennuksen ja myös pääministerin puheen englanninkielelle käännöksen kuitenkin toimitti eräs vaalea pitkähkö herrasmies jonka nimeä en kuullut.

Ruokailun päätyttyä poistuimme vastaanottohuoneen kautta, jossa kiittelimme tilaisuuden isäntää ja emäntää ja toivotimme vierailijoille hyvää ja muistorikasta vierailun jatkoa. Ulkona heitä odottikin jono autoja ja kenraalikuvernöörin sotilasvartiosto, jota komensi karskiääninen upseeri jonka äänilahjat saimmekin pian kuulla kun hän vartiostoaan komensi kunniantekoon kenraalikuvernöörin astuessa ulos. Autot täyttyivät ja lähtivät liikkeelle. Juhla oli päättynyt.

Koko aamupäivän olikin ollut sateista, mutta yhdentoista tienoissa ilma selkeni. Nyt taas kun olimme iltapäivän ulkoilmassa, näkyi arveluttavia pilviä taivaalla ja ehdimme ajaa Ottawan kaupunginrajojen ulkopuolelle kun olimme taas sateessa. Olimmekin loma-ajan vierailumatkalla syntymäkotiini Mattawaan, entiseen "Burrittiin" ja sade loppui ja aurinko paistoi ennenkuin pääsimme perille. Sieltäkin olemme jo kotiutunut jokapäiväiseen elämään.

— V. RINNE.

Länsi-Saksalla natsi vaikeuksia Ruotsissa

Berliini. — Korkea-arvoiseksi entiseksi natsiksi paljastunut Länsi-Saksan Tukholman suurlähettiläs Gustav von Schmeller joutuu ruotsalaislehtien kritiikin johdosta siirtymään syrjään. Viikkolehti Tidsignal paljasti elokuun alussa, että Schmoller oli sodan aikana korkeassa virassa Tshekkoslovakian valtakunnan protektoraatissa Reinhold Heydrichin alaisena. Muutamia päiviä sitten kertoivat Aftonbladet ja Expressen, esttä Schmoller oli 1941 kirjoittamassaan väitöskirjassa esittänyt mielipiteen, jonka mukaan suurvalloilla on oikeus tarpeen tullen miehittää pieni puolueeton valtio. Ruotsalaiset kysyvät, eikö Bonnilla ole lähettää Tukholmaan soveliampaa miestä. Lehdet muistuttavat siitä, että myös kaksi aikaisempaa L-Saksan lähettilästä Tukholmassa olivat paljastuneet entisiksi natseiksi.

PÄIVÄN PAKINA

URHEILU-UUTISIA NEKIN

Suurin osa täkäläisistä kansalaisistamme on saanut vaikealaatuisen urheilukärpäsen pureman — toiset meistä aivan hurahtamisastetta lähentävästi.

Siitä huolimatta on urheilulajeja ja -tapauksia, jotka eivät sytytä lainkaan meitä pahemminkaan hurahtaneita — esimerkiksi "maailmanennätys" lipputangossa nuokkumisesta ja sen sellaisesta.

Toisinaan on myös vaikea tehdä eroa, mikä on ammattilaisuutta ja mikä amatööriurheilua.

Menneellä viikolla kerrottiin meille Muskegonista, Mich. saapuneessa uutistiedossa, että ammattijääkiekkoilun huipun (National Hockey Leaguen eli vain NHL:n kolminkertainen tähtipuolustaja Carl Brewer, joka erosi Toronto Maple Leafs-ammattilaisjoukkueesta 1964—65 pelikauden aikana, on kirjoittautunut Kansainvälisen jääkiekkoliiton (International Hockey Leaguen) Muskegon Mohawks joukkueeseen.

Mohawksin omistaja Jerry Delise, kerrotaan mainitussa uutistiedossa, sanoi Brewerin allekirjoittaneen kontrahdin, mistä tulee korkea viisinumeroinen palkkataso.

28-vuotias Brewer sai amatööriasemansa takaisin joulukuussa 1964, eikä hän voi palata ammattilaiseksi ennen kuin vasta joulukuussa 1968.

Edellämainittu IHL on amatöörijärjestö, ja Muskegonin kontrahti ei muuta Brewerin amatööriasemaa, selitti Delise.

Useita pelikausia Maple Leafs joukkueessa ollut Brewer oli viime vuonna jääkiekkoilun maailmanmestaruuskilpailuissa ja muissakin turnajaisissa Canadan kansallisen jääkiekkojoukkueen yhtenä tähtipelurina.

Saatujen tietojen mukaan Brewer toimii uudessa joukkueessaan peluri-valmentajana.

Ja vaikka hän saa kymmenissä tuhansissa (mitä viiden numeron luku tarkoittaa) "korkean tason" palkan, hänen amatööriasemansa ei kuitenkaan siitä muutu.

Jääkiekkoilussa on, kuten tiedetään aika väljät "amatöörisäännöt" aina maailmanmestaruuskilpailuihin, vaan ei kuitenkaan olympiakisoihin asti. Mutta silloin kun puhutaan kymmenien tuhansien vuosipalkoista, on kaiketi lupa ihmetellen kysyä, missä saakka on se ammattilaispalkan raja?

* * *

Urheilijat yleensä ovat avarakatseisia ihmisiä, jotka käsittävät, että heidän suorituksistaan voidaan puhua sekä kiittäen että moittien — riippuen siitä kuka on milloinkin puhumassa ja mikä on puheen aiheena.

Mutta New York Jets rugbyjoukkueen probleemilapsi, "quarterback" Jae Namath ilmeisesti tässäkin asiassa on omaa luokkaansa.

Uutistiedoissa kerrotaan, että häntä syytetään nyt erään urheilutoimittajan mukiloimisesta.

New Yorkin osavaltion ylioikeudelle esitettiin viime viikolla asiakirjat, joiden mukaan Namath ja kaksi muuta miestä oli New Yorkin itäosassa olevassa eräässä yökerhossa pahoinpidelleet Time-julkaisun urheilutoimittajaa Charles Parmiteria.

Esitettyjen syytösasiakirjojen mukaan tämä pahoinpitely tapahtui elokuun 4 pnä pian kello 3 jälkeen aamuyöllä.

Valallisessa syytekirjelmässä sanotaan, että Namath otti "varoittamatta ja ilman mitään provokatiota" Parmiteria rinnuksista kiinni, löi hänen (Parmiterin) päänsä savuke-automaattiin ja piti häntä siinä seuraavat 10 tai 15 minuuttia.

Tänä aikana, syyttää Parmiter, Namath ja eräs toinen mies, jota Namath sanoi "Mickeyksi", antoivat pahoin pitelyn kohteeksi joutuneelle "vasten kuonoa" kuten sellaisissa tapauksissa sanotaan.

Erästä kolmatta miestä syytetään siitä, että hän esti toiset baarissa olleet sekaantumasta tapahtumain kulkuun.

Syy? Hyvin arvattu. On sanottu, että Namath ei erikoisemmin tykkää Parmiterin urheilukirjoituksista.

Ammattilaisiakin haukutaan "urheilijoiksi" ja epäilemättä he ovatkin hyväkuntoisia ja alansa lahjakkaimpia miehiä ja naisia. Mutta ammattiurheilu on asia erikseen — se on viihdytysohjelmaa — jonka painostamiseksi ja suuren yleisön valokeilassa pitämiseksi tarvitaan muitakin kuin urheilullisia menetelmiä.

Lyhyesti sanoen, silloin kun rahasta tulee urheilun mitta, tulee urheilusta liiketoiminnan yksi haara — ja liikemaailmassa pelataan viidakkolakien, eli kurkunkatkaisuohjelman tyylillä.

— Känsäkoura.

Urheilua

JOUKO KUHA LYÖMÄTÖN TOKION ESTEJUOKSUSSA

Tokio. — Kultaa ja hopeaa oli suomalaissaalis akateemisten MM-kisojen yleisurheilukilpailujen avauspäivänä Tokion olympiastadionilla. Jouko Kuha näytti tokiolaisyleisölle loistavan kirinsä ja jätti kellon soitua kilpaveikkonsa kuin seisomaan. 27-vuotiaan kaipolalaisen ylioppilasmerkonomin loppuaika oli 8.38,2. Hopeaa sai Englannin John Jackson, joka jäi kirikierroksella yli 30 metriä, 8.42,8. Japsipoika Nobuyoshi Matsuda otti pronssia.

Kolmiloikassa pomppi Pertti Pousi hopealle tuloksella 15.94. Länsi-Saksan Michael Sauer ylitti 16 metrin rajan seitsemällä sentillä ja voi akateemisen MM-arvon. Italian Giuseppe Gentilen 15,84 riitti vielä palkintokorokkeelle. Taso oli melko hyvä, sillä kuudeskin mies pääsi 15,57.

Estejuoksu: 1) Jouko Kuha Suomi 8.38,2, 2) John Jackson Englanti 8.42,6, 3) Nobuyoshi Japani 8.52,8, 4) Isobata Japani 8.57,4, 5) Ashton Englanti 8.59,6, 6) Hesse Länsi-Saksa 9.05,4.

Naisten kuula: 1) Liesel Westermann Länsi-Saksa 15.30, 2) Ryöko Sugidyama Japani 15.04, 3) Brigitte Berendonk L-Saksa 14.36.

Miesten keihäs: 1) David Travis Englanti 76,64, 2) Michel Pougheon Ranska 70.34, 3) Hisao Jamamoto Japani 67.72.

Kolmiloikka: 1) Michael Sauer L-Saksa 16.07, 2) Pertti Pousi Suomi 15.94, 3) Guiseppe Gentile Italia 15.84.

10,000 m: 1) Keisuke Sawaki Japani 29.02,2, 2) Van Nelson USA 29.06,0, 3) Lutz Philipp L-Saksa 29.21,4.

Nigeriakin Meksikon esikisoihin

Mexico City. — Nigeria ilmoitti viikko sitten osallistuvansa Meksikon esiolympialaisiin, jotka pidetään ensi vuoden olympiakisakaupungissa Mexico Cityssä 14—29 lokakuuta. Samalla ilmoittautuneiden maiden määrä kohosi 39:ään.

Ilmoittautumisaika esikisoihin päättyy 15 syyskuuta ja tällä hetkellä mukaan on ilmoittautunut jo 1,500 urheilijaa, mikä on enemmän kuin ennakolta odotettiin. Esikisoissa ovat jalkapalloa lukuun ottamatta mukana kaikki urheilulajit, jotka ovat myös varsinaisten kisojen ohjelmassa. Ilmoittautuneiden joukossa ovat myös Suomi, Ruotsi, Norja ja Tanska.

Peräti 39,000 urheiluhullua on jo nyt ehtinyt varata hotellimajoituksen vuoden 1968 olympiakisoja varten, ilmoitti kisojen majoitusvirasto. Viraston puheenjohtaja Ramon Alatorre kertoi, että majoitushinnat pyritään pitämään mahdollisimman alhaisina, jotta turistit eivät joutuisi valittamaan liiallisista kustannuksista. Yhteensä 65,000 makuusijaa pystytään tämän hetken tietojen mukaan järjestämään mutta koska kävijöiden määrän odotetaan kisojen aikana jonkin verran vaihtuvan, järjestäjät uskovat, että kaikkiaan 90,000 ihmistä saa makuusijan.

TAPIO JA LAINE ESIKISOIHIN

Suomen olympiakomitean hallitus valmennusvaliokuntansa esityksestä lähettää Mexicon esikisoihin 16 urheilijaa. Kilpailut alkavat 14 lokakuuta.

Joukkue kokonaisuudessaan on seuraava: yleisurheilu: Jouko Kuha, Kalevi Ihaksi, Mikko Ala-Leppilampi; paini: Eero Tapio ja Martti Laakso; voimistelu: Lasse Laine; painonnosto: Kaarlo Kangasniemi; nykyaikainen 5-ottelu: Seppo Aho; ammunta: Juhani Laakso; melonta: Ilkka Nummisto; uinti: Marju Tilly; nyrkkeily: Kari Meronen.

Näiden lisäksi tulevat USA:sta yliopistoistaan Altti Alarotu, Erkki Mustakari ja Pertti Pousi yleisurheilun ja voimistelun Mauno Nissinen.

Kari Vauhkonen sai Bostonin päänahan

Suomen Kari Vauhkonen voitti pituushypyn ja samalla lajin maailmanmestarin USA:n Ralph Bostonin Västeråsissa pidetyissä kansainvälisissä yleisurheilukilpailuissa.

Vauhkonen ponkaisi 752 ja jätti maailmanmestarin yhdeksän senttiä. Kari Palmen sijoittui kolmanneksi 712 kantaneella hypyllään.

USA:n moukarijätti Ed Burke tekaisi uuden pohjoismaisen ennätyksen 21.96 ja Suomen Kauko Harlos tarjosi hyvän kilpailun heittämällä 19.18. Burken moukarikaari 64.82 riitti myös voittoon.

Tuloksia:

100 m: 1) Willie Davenport USA 10.6, 2) Lennart Blomqvist Ruotsi 10.9. Kuula: 1) Randy Matson USA 19.76, 2) Tord Carlsson 17.61, 800 m: 1) Ore Berg R 1.48,9. Korkeus: 1) Sture Carlsson 203, 400 m: 1) Willy Mertens Belgia 48.3,. Moukari: 1) Burke USA 64.82, 2) Lars-Inge Ström R 61.35, 3) Kauko Harlos 60.62. 1,500 m: 1) Gaston Roelants Belgia 3.53.0, 5,000 m: 1) Bob Holt, Englanti 14.20.5. Painonheitto: 1) Ed Burke USA 21.96 (ME), 2) Kauko Harlos Suomi 19.18. 110 m aidat: 1) Willie Davenport USA 14.0, 2) Kent Olsson R 14.6, 3) Pekka Hyttinen Suomi 14.9. Pituus: 1) Kari Vauhkonen Suomi 752, 2) Ralph Boston USA 743, 3) Kari Palmen Suomi 712, 4) Gösta Bruce R 712.

Rosemary pistäytyi uimalla Ranskassa

Dover. — Englantilaisesta Rosemary Georgesta tuli ensimmäinen eurooppalainen nainen, joka on uinut Kanaalin yli molempiin suuntiin 27-vuotias neiti George ui Ranskasta Englantiin 17 tunnissa 50 minuutissa.

Neiti George joka asuu Doverissa ja työskentelee kassanhoitajana lontoolaisessa ravintolassa, ui Englannista Ranskaan vuonna 1961 21 tunnissa ja 35 minuutissa.

Muut kaksi naista, jotka ovat ylittäneet Englannin kanaalin molempiin suuntiin, ovat amerikkalaiset Florence Chadwick ja Greta Andersen.

USA hoitelee WBA:ta kuin omaa firmaansa

Reno, Nev. — **Clay oli maailmanmestari eikä USA:n mestari. Hänen oikeusjuttunsa on edelleen vireillä. Mitä teemme, jos tuomarit päättävätkin, että hänellä oli oikeus tehdä niin? Olen WBA:n työvaliokunnan jäsen, eikä minun mielipidettäni ole kukaan kysynyt, valitti senor Sanchez, Panaman edustaja, Kansainvälisen nyrkkeilyliiton (WBA) vuosikokouksessa Renossa, Nevadassa.**

Kokous vahvisti aiemmin ilmoitetun päätöksen riistää Cassius Claylta maailmanmestarin arvo ja että uusi mestari etsitään karsintaotteluilla kautta.

Panaman edustajat Rodrigo Sanchez ja Elias Cordova olivat valittaneet, ettei heiltä oltu kysytty mielipidettä Cassiuksen mestaruutta riistettäessä. He syyttivät samalla USA:n laittomasti hallitsevan WBA:ta.

Itä-Saksa siirtyi 5-päiv. viikkoon

Berliini. — DDR:ssä astui voimaan viisipäiväinen työviikko ja kahdella kolmasosalla DDR:n kaikista työntekijöistä on tästä lähtien vapaa lauantai. Jo toista vuotta on joka toinen viikonloppu ollut pitkä. Viisipäiväiseen viikkoon siirtymisen yhteydessä aleni myös yli 7 miljoonan tuotannossa työskentelevän työaika 1.5—2 tunnilla. Kaupan ja jakelun, liikenteen sekä terveydenhoitolaitoksen työntekijöille on pyritty järjestämään kaksi peräkkäistä vapaapäivää muina aikoina.

HILLPORT TAXI
Eugene Peterson, omistaja
SUOMEA PUHUVAT AJURIT
Puh. DI 5-5461
122 S. Cumberland St.
Port Arthur Ontario

Rakentajat!
Meiltä saatte kaikenlaisia rakennustarpeita.
THUNDER BAY LUMBER CO.
(FORT WILLIAM) LTD.
HENKILÖKUNNAN OMISTAMA
HENKILÖKUNNAN JOHTAMA
"Kuuluisa palvelustaan"
Puhelin 623-7469
516 Simpson St. Fort William

Milloin tahansa tarvitsette ruokatavaraa, lihaa tai miesten vaatetusta, ostakaa ne osuuskaupastanne
International Co-Op Stores Ltd.
176 S. Algoma Street Port Arthur, Ontario

ETELÄPÄÄN KUULUMISIA

South Porcupine. — Terveisiä täältä Eteläpäästä. Kauniit syyskesän ilmat ovat vallinneet täällä ylämaissa ja mustikoita on ihmiset poimineet aivan "bushelikaupalla". Näitä mainemarjoja on ollutkin näillä ympäristöillä tänä vuonna aika runsaasti, joten kaikki lienee tullut tyydytettyä ainakin tältä puolen.

Suomivierailuilla on näitä kansalaisiamme ollut tänä vuonna hyvin suurilukuinen joukko. Vierailut ovat olleet vain lyhytaikaisia, kuuden viikon reissuja. Mutta erittäin virkistäviä joista toiset ovat tehneet reisunsa pitkän — aina neljänkymmenen vuoden poissaolonsa jälkeen. Muutokset ovat tuolla synnyinmaassa olleet aika huomattavat, toivoen, että vierailijat kertoisivat vaikutelmistaan tämänkin lehden palstoilla.

* * *

Näiden koulujen rakentaminen näyttää edistyvän aika hyvin. Täkäläinen jatkokoulu on myöskin saanut suuret ulkonaiset muodot, koska entinen koulu oli pieneltä ollen vain yksi neljäsosa nykyiseen verraten. Nyt koulujen avauduttua lukukautta varten ei vielä uusi puoli ole valmis. Mutta jotkut kertoivat sen valmistumisesta, ainakin osittain tämän vuoden loppuun mennessä.

Yliopistotalon rakennus on myöskin alkanut näyttää ulkonaisia muotoja, mutta opisto ei kuitenkaan päässyt alkamaan omissa suojissa, vaikka sitä suunnittelivat viime keväänä. Siinä olleet kaikki järjestelyt veivät aikaa, joten koulun omissa suojissa avautuminen ei näytä mahdolliselta, ennen kuin ensi vuonna, ja voi se siirtyä aina seuraavaan lukuvuoteen saakka.

* * *

KUOLON SAALISTA

Elokuun viimeistä päivää vasten yöllä oli nukkunut ikuiseen uneen asunnossaan paikkakunnallamme lähes neljä vuosikymmentä asunut kansalaisemme, entinen metsätyömies Johan Adam Mäkikangas, ollen kuollessaan viittä päivää vaille 77 vuotta vanha. Edesmennyt Mäkikangas oli syntynyt Kärsämäellä, Oulun läänissä, jossa häntä jäi lähinnä kaipaamaan sisko ja yksi veli-mies perheineen. Tässä maassa ei tiedetä olevan kelään sukulaisia, mutta laaja tuttavapiiri rannasta rantaan.

Hautaus viime lauantaina muodostui täkäläisten tuttavien ja tovereiden suureksi hyvästijättötilaisuudeksi. Ruumiin siunauksen hautaustoimistossa ja kauppalamme uudella hautausmaalla suoritti Anglikaanisen seurakunnan pastori H. W. Gibson. Kantajina palvelivat vainajan seuraavat tuttavat: Emil Hankila, Lauri Järvi, Emil Pakka, Heikki Heinonen, Richard Vuorimäki ja Nick Ranta.

John Mäkikankaan muistolle omistan tässä jonkun sanan, sillä hän oli personakohtainen tuttavani jo vuosikymmeniä. Olimme kotoisin samasta syntymäpitäjästä, eli kuten tavataan sanoa "peräkkäläisiä". Hän oli syntynyt siellä pitäjän tekamailla. Jo varhaisnuorena hänelle kuoli isä, joten äiti jäi lastensa kanssa puutteen keskelle asumaan. Niinpä Johnkin joutui huutolaispojaksi joka myytiin kunnan puolesta halvimmalle elättäjälle. Nämä katkerat ja unhoittumattomat vuodet säilyivät hänen mielessään elämänsä loppuun saakka.

Jo hyvin nuorena miehenä hän jättikin kotiseutunsa ja kierteli ympäri Suomea erilaisilla työmailla, pääasiassa Pohjois-Karjalassa ja milloin missäkin kunnes 1924 hän muutti Canadan asukkaaksi.

Täällä hän suoritti pitkän päivätyön metsäteollisuuden palveluksessa. Eläkkeelle jäätyään hän toimi täkäläisen suomalaisen haalin talonmiehenä 5 ja puoli vuotta yhtämittaisesti, jossa toimessa hän tutustui satoihin maanmiehiimme saavuttaen heidän kaikkien tunnustuksen rehtinä ja auttavaisena kansan miehenä.

Yli neljänkymmenen vuoden ajan hän työskenteli myöskin kansalaistemme yhteisten asioiden hyväksi, kuuluen aina lehtiemme Liekin ja Vapauden vakituiseen lukijakuntaan sekä Canadan Suomalaiseen järjestöön kuolemaansa asti.

Mutta hän ei ollut yksinomaan lehtien lukija, vaan oli niiden rahallinen avustaja ja tilauksien hankkija sekä auttaja yhdessä satojen Canadan suomalaisten kanssa. Hänellä oli myöskin itseoppineen miehen kirjalliset taipumukset. Hän kirjoitteli Liekkiin koko sen ilmestymisen ajan kertomuksia ja kuvauksia jotka olivat mieluista lukemista, käyttäen nimimerkkiä "Kuusien kukistaja".

Mutta sinulla Jussi oli myös oma heikkoutesi, jota minä en voinut ymmärtää. Sinä olit juoppojen vihaaja ja alkoholin vastustaja, mutta sinä et voinut taistella tätä pahetta vastaan täysin. Mutta kaikkina, vakavinakin hetkinä sinä ojensit auttavan kätesi lähimmäisellesi, ja siksi me jälkeenjääneet tuttavat kaiholla kaipaamme sinua. — H.

Uusia historioita kirjoitetaan NL:ssa

Moskova. — Neuvostoliiton puolustusministeriön sotahistorian instituutissa valmistellaan parhaillaan uutta toisen maailmansodan historiaa. Moniosaisessa teoksessa käsitellään kaikkia sotatapahtumia v. 1939—45 sekä niiden syitä ja seurauksia.

Armeijan lehdelle antamassaan haastattelussa instituutin johtaja, kenraalimajuri Pavel Zhilin toteaa, että tällaisen historiateoksen kirjoittaminen on välttämätöntä ja sitä varten tehtävillä tutkimuksilla on tärkeä sija instituutin työssä.

Uutta sotahistoriaa laadittaessa pyritään välttämään aikaisempain historiankirjoittajien subjektiiviset ja virheelliset arviot. Virheitä ja Zhilinin mukaan aikaisemmin tehty mm. arvioitaessa Neuvostoliiton puolustusvalmiutta 1930-luvun lopulla ja ensimmäisiä tapahtumia sen jälkeen kun Neuvostoliitto joutui mukaan sotaan sekä erillisten sotatapahtumien merkitystä sodan kuluessa.

Sotahistorian instituutti valmistelee niin ikään useita erikoistutkimuksia Leninin osuudesta Neuvostoliiton sotavoimien luomisessa. Nämä tutkimukset on tarkoitus julkaista Leninin syntymän satavuotisjuhlallisuuksien merkeissä vuonna 1970. Institutissa on työn alla myös kansalaissodan historia sekä ensimmäisen maailmansodan ja Venäjän—Japanin sodan historiia, ilmoittaa Zhilin.

SUOMEN UUTISIA

Helsinki. — (Suomi-Seura) —

3 kiloa painava raha löytyi

Harvinaisen rahalöydön teki maanviljelijä Rikhard Huikko Ylämaan Ylijärven kylässä. Kaivaessaan viemäriojaa tuli esiin vuodelta 1734 oleva neljän taalarin raha. Raha painaa 2.75 kiloa ja sen halkaisija on 23.5 senttimetriä. Löytöpaikkaa ei ole tutkittu aikaisemmin, joten uudet löydöt ovat mahdollisia. (US)

Puheenjohtaja Wälläri kuollut

Suomen Merimies-Unionin puheenjohtaja Niilo Wälläri kuoli Helsingissä perjantaina elokuun 25 päivänä sydänhalvauksen jälkeen. 70-vuotias Wälläri ehti olla Unionin puheenjohtajana lähes neljä vuosikymmentä.

Nuoruudessaan puheenjohtaja Wälläri oli Yhdysvalloissa vuosina 1916—20, jolloin hän työskenteli eri ammateissa ja perehtyi sikäläiseen ammattiyhdistysliikkeeseen. Palattuaan kotimaahan Wälläri toimi sosialistisessa työväenpuolueessa, mm. sen puheenjohtajana 1922—23, silloisen Suomen Työmies-lehden sekä Työväenjärjestöjen Tiedonantajan toimittajana. Suomen Merimies-Unioniin Wälläri liittyi 1930, tuli sen sihteeriksi kaksi vuotta myöhemmin ja puheenjohtajaksi 1938. (HS)

Väinö Kokkinen kuollut

Entinen kultamitalipainija Väinö Kokkinen kuoli sydänhalvauksen jälkeen sunnuntaina, elokuun 20. päivänä Kouvolassa. Hän oli syntynyt marraskuun 25. päivänä 1899.

Kokkinen oli Suomen urheilun suuruuden ajan huippu. Hän oli maailman paras keskisarjan painija kymmenkunta vuotta. Kaksi kertaa hän valtasi olympiakisojen kultamitalin Amsterdamissa 1928 hän oli sarjassaan ylivoimainen selättäen kaikki vastustajansa. Yhtä suvereenisesti hän hallitsi myös keskisarjaa Los Angelesin kisoissa. Hän oli lisäksi Euroopan mestari sekä moninkertainen maaotteluvoittaja ja useita kertoja Suomen mestari. (US)

Pohjanmaan tulvien tappiot

Ennakkotiedot Pohjanmaan tulvavahinkojen suuruudesta viittaavat valtakunnalliseen onnettomuuteen. Pelkästään maatalouden kärsimät tappiot kohoavat jo 6,4 miljoonaan markkaan. Tämän lisäksi on menetetty arvometsää, lukuisia hyvään alkuun päässeitä turkistarhoja, tie- ja puhelinyhteyksiä on katkennut, jopa sähkönjakelussakin on esiintynyt häiriöitä. Näyttää siltä, että epäsuotuisan syyssään vuoksi pohjolaiset joutuvat kärsimään lähes kahdeksan miljoonan markan ylimääräistä kuormaa.

Kunnista koottujen, puolivirallisten raporttien mukaan Etelä-Pohjanmaalla on veden peittämänä noin 6,000 hehtaaria ja veden vaivaamia alueita on 3,000 hehtaaria.

Elokuun 6 päivänä raivonnut myrsky ja rankkasade nosti Pohjanmaan jokien vedet keväiseen tulvakorkeuteen ja sen jälkeen sattuneet sateet ovat yhä pahentaneet tilannetta. (HS)

HENGELLISET KOKOUKSEMME
jatkuvasti Siion Rukoushuoneella, 122 Powell St., Vancouver, B.C., keskiviikkoisin ja lauantaisin klo 7.30, sunnuntaisin klo 7 illalla.
TERVETULOA!

Taidenäyttely Vancouveriin

Vancouverin suomalaisen 100-vuotisjuhlakomitean toimesta tullaan täällä järjestämään tiettävästi ensimmäinen suomalainen taidenäyttely paikkakunnalla.

Näyttely tullaan järjestämään lepokodin täysihoitolan kirjasalissa lokakuun 28 ja 29 päivinä. Innostus tällaista näyttelyä kohtaan on ollut suomalaisten taiteenharrastajain piirissä huomattava. Jo tähän mennessä on 10 henkilöä luvannut varmasti laittaa töitään näytteille tähän näyttelyyn. Öljymaalauksia on luvassa jo lähemmäksi kuusikymmentä kappaletta sekä sen lisäksi jonkun verran keramiikkaa ja posliinimaalauksia.

Jos vielä löytyy suomalaisia, jotka ovat halukkaita ottamaan osaa tähän näyttelyyn, niin pyydetään ottamaan yhteys allekirjoittaneeseen — puhelinnumero 874-2667.

Maalausten ja keramiikkien lisäksi ovat näyttelyyn tervetulleita myöskin m.m. taidekudonnaiset, kaiverrukset, veistokset, pakotukset jne.

Näyttelyn yhteydessä voivat näytteillepanijat myöskin myydä valmistamiaan töitä, mutta silti voi yhtähyvin laittaa nähtäväksi sellaisiakin esineitä joita ei halua myydä. Tämä tällä kertaa väliaikatietona taidenäyttelyasiasta.

ITSENÄISYYSJUHLA

Joulukuun 2 ja 3 päivinä tullaan 100-vuotiskomitean toimesta järjestämään Suomen itsenäisyyden 50-vuotisjuhlat. Juhlat aloitetaan lauantai-iltana 2.12 Hastings Auditoriumin yläsalissa, missä on juhlailtama.

Sitten sunnuntai-iltapäivällä on samassa paikassa varsinainen itsenäisyysjuhla. Molempiin näihin tilaisuuksiin hankitaan paras ohjelma mitä komitea pystyy kansalaistemme keskuudesta löytämään.

Molemmista edellämainituista tilaisuuksista tullaan vielä varmaan muistuttamaan useampaankin kertaan, mutta on hyvä merkitä päivämäärät ylös kalenteriin jo näin ajoissa, ettei tule ikäviä yhteensattumia.

100-vuotiskomitean puolesta.
Ray Rinta.

Mustia listoja kommunisteista Argentiinassa

Buenos Aires. — Argentiinan hallitus ryhtyi viime viikolla toimiin kommunismille myötämielisiksi epäiltyjä henkilöitä vastaan. Nämä henkilöt eivät kuitenkaan saa tietää olevansa epäiltyjen joukossa.

Viime viikolla julkaistun lain mukaan tarkastaa Argentiinan tiedustelupalvelu — Yhdysvaltain CIA:n vastine — kaikkien tällaisten argentiinalaisten ja maassa asuvien ulkomaalaisten poliittisen taustan. Mustalle listalle joutuneet eivät pääse julkisiin virkoihin tai toimiin, kouluihin, opistoihin tai yliopistoihin. He eivät myöskään saa omistaa radio- ja televisioasemia tai kirjapainoja.

Heille ilmoitetaan tästä vasta, kun he yrittävät käyttää hyväkseen menettämiään oikeuksia, sanotaan laissa. Kommunisteiksi epäillyille ulkomaalaisille ei myönnetä Argentiinan kansalaisuutta, ja heidät karkotetaan maasta, kun he ovat kärsineet rangaistuksensa.

Kommunistisen kumoustoiminnan uhkailun tai rauhanrikkomisen harjoittaja voidaan tuomita 1—8 vuodeksi vankeuteen. Sama koskee kaikkia, jotka harjoittavat kommunistista valistustoimintaa tai kokoavat varoja kommunistista toimintaa varten. Mustalle listalle joutuneet eivät myöskään saa valtion eläkettä tai stipendejä. Heillä on kuitenkin mahdollisuus anoa muutosta viiden vuoden kuluttua siitä, kun he ovat saaneet tietää asemastaan.

Ohjelmoitua apua kotiläksyihin

Tulevaisuuden koululaisten ei enää tarvitse pelätä kotiläksyjä. Ajat, jolloin koululaiset vielä kotonaankin istuivat tuntikausia kirjojensa ääressä, ovat ohi. Pieni ryhmä Tübingenin kimnaasin oppilaita alkaa ja tänä vuonna käyttää uutta läksyjenvalmistustapaa. Uuden opetustavan keskus Tübingenin yliopistossa kokeilee ohjelmoitua opetusta ja teknistä tarkkailua tähän ryhmään.

Keskuksesn päällikkö tohtori Zifreund selitti kokeiluun käytettävän etupäässä oppilaita, jotka tarvitsevat tukea kotitehtävien valmistuksessa. Itsenäiset lapset saavat vielä vanhanaikaisesti läksynsä. Kokeilun kohteena olevat taas saavat joka päivä mukaansa ääninauhat. Keskuksessa on ohjelmoitu kielilaboratoriossa tarkkaan kaikki tarpeelliset tiedot kotitehtäviä varten. Alussa tulevat vain vaikeimmat aineet, kielet ja matematiikka kysymykseen. Jokainen oppilas saa vapaasti kotonaan päättää kuunteleeko hän ohjeet nauhalta heti vai yrittääkö ensin itse ratkaista tehtävät ja vasta sitten tarkistaa tulokset nauhalta. Hän voi myös päättää käyttävänsä nauhaa vain silloin kun itse ei selviydy kotityöstään. Oppilas saa myös vapaasti kuunnella nauhansa jo ennen työn aloittamista. Nauhalle on ratkaisujen ohella ohjelmoitu myös tavat, joilla tehtävät ratkaistaan. Uskotaan, että tällainen oppimistapa on kuitenkin parempi kuin ratkaisujen kopioiminen toisten vihoista.

Moskovan asukasluku yli 6.5 milj.

Moskova. — Moskovan asukasluku on ylittänyt 6.5 miljoonaa, mikä on neljä kertaa enemmän kuin v. 1913. Joka päivä pääkaupungissa vierailee miljoona kävijää. Nämä tiedot ovat äskettäin ilmestyneessä tilastollisessa kirjasessa "Moskova numeroina".

Asukkaita on Moskovassa 6,750,000 henkeä. Moskovan asukkaista 975,-000 on korkeimman erikoiskoulutuksen saanutta asiantuntijaa. Kaupungissa on 300,000 korkeakouluopiskelijaa, 133,000 teknisen opiston opiskelijaa ja 945,000 yleissivistävän koulun oppilasta. 50 vuoden aikana on Moskovassa rakennettu asuintaloja yli 75 miljoonaa neliömetriä. Niistä melkein puolet on rakennettu viimeisten 7 vuoden aikana. Tänä vuonna pääsee uusiin asuntoihin 400,000 asukasta Moskovan teollisuuden voimakas kasvu aiheutti suurta muuttoliikettä maaseudulta. Sen vuoksi oli toisen maailmansodan alkaessa jokaista moskovalaista kohti vain 4 neliömetriä lattiapinta-alaa. Nyt määrä on 9 neliömetriä ja se kasvaa jatkuvasti, sillä Moskova saa joka kolmas vuosi uutta lattiapinta-alaa koko vallankumousta edeltäneen ajan määrän. Pääkaupungin korkein rakennus on uusi televisiotorni, jonka korkeus on 537 metriä. Kaupungin kaikki liikennemuodot kuljettavat vuorokaudessa 12 miljoonaa matkustajaa.

Miljoona-lajittelija

Montrealin EXPO '67 -näyttelyssä on yleisön ihastelema elektronikone lajitellut jo satoja miljoonia värillisiä kuulia — 100 päivän aikana kaikkiaan 226 miljoonaa — tekemättä pienintäkään erehdystä. Kun EXPO suljetaan 27 lokakuuta, kone tulee lajitelleeksi 437 miljoonaa kuulaa.

Koneen valmisti Expoa varten Lontoolainen Gunson's Sortex-yhtiö. Se on säädetty normaalia hitaammaksi — 54 kuulaa sekunnissa — jotta yleisö ehtisi seurata koneen työskentelyä. Sen normaalinopeus on 200 kuulaa sekunnissa. Kone on työskennellyt 12.5 tuntia vuorokaudessa eikä ole tähän mennessä tarvinnut muuta huoltoa kuin pölyn pyyhkimisen pinnaltaan.

Gunsonin elektronisia lajittelukoneita on käytössä jo 60 maassa.

Custom Aluminizing
Windows, Doors, Eavestroughing and siding
REASONABLE PRICES
Phone 223-7611 (After 6.00)
88 Connaught Ave.,
Willowdale Ontario

Ilomäki Bros. Monument Co.
Huolella valmistaa kaikkia kivityöalaan kuuluvia töitä.
Puhelin WA. 3-4469
506 Brunswick Ave., Toronto, Ont.

Joseph P. Thompson
(1957) LTD.
HAUTAUSTOIMISTO
100 Carlton St., Toronto, Ontario
(Ainoa osoitteemme)
R. DAVISON, johtaja
Puhelin 924-9361

Ayriss Florist
LIMITED
"Kukkasovitelmamme erikoisalamme"
Puhelin HU. 5-2918
Olemme muuttaneet:
1695 Bayview Avenue
(Lähellä Eglintonia.)
TORONTO, ONT.

Parkway Bakers
SUOMALAINEN LEIPOMO
Valmistaa suomalaista kardemummapullaa, oikeata ruisleipää, kanelikorppuja, kaakkuja, pikkuleipiä ym. leipomoalan tuotteita.
Liike on maanantaisin suljettu. Aukioloajat: tiistaina, keskiviikkona ja torstaina klo 9—6, perjantaisin klo 9—7.30 ja lauantaisin klo 9—3 ip.
290 Queen St. West EM 3-7676
Toronto 2-B Ontario

VIKING FOODS & IMPORTS
Suomalaisten lihajalosteiden valmistaja Torontossa
133 Laird Dr., Toronto 17, Ontario
Puhelin 425-0450
Myymme kaikkia laatuja tuoretta lihaa, lihajalosteita, säilykkeitä, juustoja, leipää y.m. ruokatavaraa suoraan tehtaalta. Aukioloajat: maanantaista keskiviikkoon klo 8—6, torstaisin ja perjantaisin klo 8—8 ja lauantaisin klo 8—2.

TURKU BAKERY and Delicatessen
Puh. 463-3331 — Kot. 633-8028
281 Danforth Ave., Toronto, Ont.
Valmistamme suomalaista ruoka- ja kahvileipää, liha- ja kaalipiirakoita, kymmentä eri laatua täytekakkuja.
Myymme myös suomalaisia makkaroita, juustoja, sillejä ja makeisia.
AKE SAARINEN, omistaja

S.C.A. Urheiluliitto virkailijoiden osoitteet:

Puheenjohtaja: Ake Hunnakko
90 Neville Park Bvld,
Puhelin OX 1-6195
Toronto Ontario

Sihteeri: Paavo Vaurio
49 Hiawatha Rd., Toronto 8, Ont.
Puhelin HO 6-8815

Rahastonhoitaja: Len Bostrom
58 McNairn Ave. Toronto 12, Ont.
Puhelin HU 1-3551

Liiton Naisjaosto: Martha Turkia
592 Woodbine Ave. Apt. 18
Toronto 8, Ont.
Puhelin 691-3477

CSJ:n OSASTOJEN KOKOUKSET

CSJ:n Toronton osaston varsinainen kuukausikokous pidetään joka kuukauden ensimmäisenä maanantaina klo 8 illalla Donhaalilla.

CSJ:n Sudburyn osaston kokoukset pidetään kerran kuukaudessa johtokunnan kutsusta. Johtokunta kokoontuu useammin asiain vaatiessa puheenjohtajan kutsusta. Kirjeenvaihto sihteerille: John O. Ylitalo, Box 354, Sudbury, Ont.

CSJ:n Beaver Laken osaston kuukausikokous pidetään joka kuukauden toisena sunnuntaina klo 1 päivällä osaston haalilla. Kirjeenvaihtajan osoite: N. Piispanen, R. R. 1, Worthington. Ont.

CSJ:n Vancouverin osaston kuukausikokoukset pidetään Clinton-haalissa jokaisen kuukauden toisena keskiviikkona klo 8 illalla. Kirjeenvaihto sihteerille: Minnie Vainio, 2605 East Pender St., Vancouver 6, B.C.

CSJ:n Sault Ste. Marien osaston sääntömääräinen kokous pidetään joka kuukauden ensimmäisenä tiistaina kello 8 illalla omalla talolla, 321 John Street.

CSJ:n Port Arthurin osaston kuukausikokoukse pidetään jokaisen kuukauden ensimmäisenä perjantaina, alkaen klo 7.30 ill. Johtokunta kokoontuu klo 7 ill. Kirjeenvaihto osoitteella: 316 Bay St., Port Arthur, Ont.

SAMPO-kiuas - yksi maailman tehokkaimmista sähkökiukaista nyt saatavana Canadassa, 1413 Kingston Rd., puh. 691-2297, Scarborough

OPTOMETRISTI
L. Y. Lacourciere
B.A., O.D.
Puh. 674-5156 — kotiin 673-2674
36 ELM ST. EAST YLÄK.
SUDBURY ONTARIO

Putkitus-, lämmitys-, pelti- ja ilmanvaihtotöiden expertit
NELSON Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
Puh. 673-4273 ja 674-7115
109 Maki Ave. Sudbury

Foot & Goring Ltd.
Vakuutuksia - Kiinteimistöjä
Kiinteimistölainoja
PUHELIN 675-7585
72 Cedar Street Sudbury

SUDBURY FOOTWEAR & MAKI CO-OP SHOE REPAIR
Ensiluokkainen kenkien korjaamo
NOPEA PALVELU
BILL GRODECK, omist.
119 Cedar Street Sudbury

KESTO-KIHAROIDEN KESKUS
Ensiluokkainen palvelus
Balmoral Kampaamo
SIGRID KETOLA, omistaja
11 Cedar St. - Puh. 673-1590
Rautatien vieressä Sudbury

TILATKAA VAPAUS

Mike's Sunoco
1329 Regent St. S. Puh. 674-6074
SUNOCO GASOLIINIA ja ÖLJYÄ
"A TO Z" RASVOJA
Huolellinen huoltopalvelu

Suomalainen autokorjaamo
D. G. MOTORS
PAUL LUOMA
Erikoistunut automaattisiin vaihteisiin
Yleistä autokorjausta
KAIKKI TYÖ TAATAAN
KOHTUULLISET TAKSAT
Puhelin 674-0988, kotiin 694-4387
387 Bessie Street, Sudbury, Ont.

KAIKENLAISTA
PUUTAVARAA
ja
RAKENNUS-TARPEITA
SÄHKÖ- ja PUTKITUS-TARPEITA - MAALIA
kohtuullisin hinnoin
RICHARD LAKE LUMBER
& Builders Supply Ltd.
PUH. 673-8487
Posti: Site 8, R. R. 3, Sudbury
Maantie 69 etelään
Richard Lake

IKKUNOITA, OVIA, 'PICNIC'-PÖYTIÄ
Uutuus "COMBINATION" puisia ulko-ovia — iso luisuva ikkuna kärpäsverkko pysyväisesti ovessa — ei tarvitse vaihdella. Varastossa tavallisia puisia nostoikkunoita — halvin ja edullisin pohjoisalueille. KEHYKSETTOMIA IKKUNOITA — varustettu vahvoilla sivuttain liukuvilla ruuduilla, lännen seetristä raamit — kootaan liiman kanssa. Varastossa vahvoja "PICNIC"-PÖYTIÄ.
VALMISTAMME IKKUNÄN JA OVEN RAAMEJA
SUDBURY PLANING MILL
19 Gino St. Copper kadun alkupäästä ylös. Puh. 675-6771

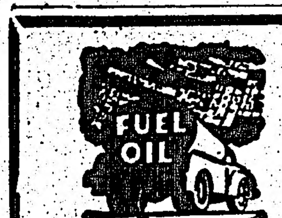
POLTTOÖLJYÄ
Voitte ostaa lämmitysöljynne vähittäismaksuilla. Automaattinen öljypalvelumme takaa että öljysäiliössänne on aina öljyä.
NYT VAPAA POLTTIMOIDEN HUOLTO
Lämmityslaitteiden edustajat ja ylöspanijat
DAVEY FUELS SUDBURY LIMITED
Puhelin 675-5647
54 ELM ST. W. SUDBURY

SUOMALAINEN APTEEKKI
Meillä on aina varastossa seuraavia rohdoslääkkeitä
Huomioikaa useiden uudet hinnat

Anistipat .... 75c, 1.40 & 2.50
Astma-pullolääke .. 2.00 & 3.00
Astmapillerit 50-2.75
Astmapillerit, parempia .. 50-3.75
Astma-pullolääke, parempaa 5.00
Boorisalva 65c
Dianatipat 1.59
Ekseema salvaa lapsille 1.50
Ekseema-salva 1 uns. 1.25
2 uns. 2.00
Eurooppalaiset kuumelasit .. 1.49
Eetteri valeriaan .... 75c & 1.40
Flu- ja kylmyyden kapsellit 1.75
Hoffman-tipat .. 65c, 1.20 & 2.35
Hermolääke .... 1.75 & 3.00
Hotapulveria .. 12-1.25 — 24-2.25
Harmaasalva .... .75
Hermo- ja unipillerit 1.50 & 2.50
Hilsetystautisalva 3.27
Jodisalva 1 uns. 85c, 2 uns. 1.50
Jotkaalisuola 2 uns. 1.00
4 uns. 1.75
Kihomatolääke lapsille ja aikuisille 1.75
Kihomatolääke uusi yhden satsin .... pullo 3.50
Kolikkitipat .... 75c & 1.40
Kamferttisprii ...... 65c & 1.20
Karin erikoisformulan vatsalääke kaasulle ja suolille 16 uns. 3.50
Kalkkimaltopillerit 100-90c
200-1.75
Kalkkimaltopulverit .. ½ p. 1.35
1 pauna 2.50
Korvavahan puhdistustipat 2.00
Lapamatokapsellit 3.75
Lasten kuumelääke 2.60
Lyijyvesi 75c
Maksa- ja sappilääke 7.00
Männyntervaa 75c
Mikstuura ...... 75c, 1.40 & 2.50
Mentolisprii .... 1.00 & 2.00
Mentholi- ja kamferttisalvaa 75c
Munuais- ja virtsarakkokatarrilääke, pullo ...... 1.75 & 2.75
4711 Tosca yö- ja päivä-kasvokerma 1.45
Munuaispillerit, parhaat .. 1.49
Murajuuri, 1 pauna 2.25
Pantavene "Peppi" kapsellit miehille 2.75
Päänsärkypulveria (suomalainen resepti) ... tus. 1.20, 2 tus. 2.25
Päänsärkypillerit (voimakkaita) 100-1.89
Peräpukamasalva 1.50
Parhaita peräpukamapuikkoja, laat 2.65
Pikiöljyä (parasta) .. 85c & 1.60
Riikabalsami .... 1.25 & 2.50
Reumatismi- ja hermokipu- ja särkykapselit .... 24—2.00
Reumatismilääke p. 2.00 & 3.00
Reumatismilinimentti 1.00 & 1.69
Rautaviini 1.25
Ruokahalulääke ..... 1.50 & 2.50
Rauta- ja maksakapselit 50-2.49
Salisylaatipillerit ...... pullo 1.50
Salisylaatipulverit 4 uns. ... 1.25
8 uns. ... 1.90 — 1 p. ... 2.90
Shampoo hilseelle 2.25
Suojasalvaa, ehkäisee käsien rohtumisen 1.69
Sydänvahvistustipat .. 85c & 1.60
Syyhysalva, 1 uns. 75c, 2 uns. 1.25
Sinkkisalva 75c
Sualohappokapselit .... 50—1.60
100—2.75
Tulikukkasalva 65c
Tupakoimisen ehkäisy purukumi 1.98
Uusia tupakanpolton ehkäisypillereitä. — Pak. 1.50
Umpitautipillerit 95c
Valkosipuli- (Garlic) pillerit 50 — 1.75; 100 — 3.00
Vatsapulverit .... 1.25 & 2.98
Vatsalääke ruoansulatus häiriöille, pullo ... 1.75 & 2.25
Vatsahaavalääke pullo 3.25 & 6.00
Verenkiertolääke ..... pullo 4.90
Verenpuhdistuslääke 8 uns. 1.75
Varmuusesineitä, tus. .... 1.80, 3 tus. 4.80. Paremmat tus. 3.75

POSTITILAUKSET TÄYTETÄÄN HUOLELLA JA NOPEASTI
Postimaksut: 1 pauna 23c, 3 p. 39c, 5 p. 55c ynnä 5% Ont. myyntivero Ont. tilauksista
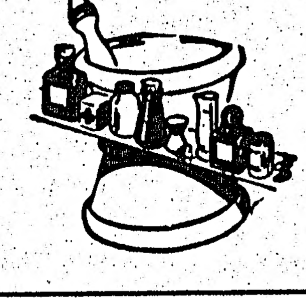
Kari Pharmacy
PUHELIN 675-6572
187 Kathleen St. W. Sudbury

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Työn Puiston mainio sauna on avoinna keskiviikkoisin, lauantaisin ja sunnuntaisin, kello 1—11 ip.

SAIRASLISTALLA

Arvi Lahti, R. R. 2, Sudbury, Ont., on Sudbury Memorial sairaalassa huoneessa no. 314.

John Takala kuoli tiistaina

Kotonaan Creightonissa kuoli tiistaiaamuna pitkäaikaisen sairauden murtamana John Takala 72-vuotiaana.

Hän oli syntynyt Toholammilla Vaasanläänissä ja solminut avioliiton Lempi Oikemuksen (kuoli v. 1963) kanssa. Tullut Canadaan 1923, ensin Levackiin vähäksi aikaa ja sitten Creightoniin, jossa hän oli asunut siitä lähtien. Takala oli ollut Incon palveluksessa ja nauttinut eläkettä vuodesta 1959.

Häntä suremaan jäi tytär, mrs. Norman Silverson, Creightonissa, kaksi lastenlasta ja kaksi lastenlastenlasta, veli ja sisko Suomessa.

Hautaustoimitus on Jackson & Barnard hautauskappelissa perjantaina kello 1.30 ip. ja haudataan Park Lawn hautausmaahan.

Vanhaa ja uutta

Whitefish. — Me olemme eläneet täällä vain sellaista hiljaiseloa että täällä ei ole tapahtunut mitään maininnan arvoista pitkään aikaan. Aikaisempina aikoina täälläkin oli CSJ:n osaston toiminta kohtalaisen voimakasta. Pidettiin kokouksia, joissa harkittiin että kuinka voisimme parhaiten voimistuttaa osastomme toimintaa ja rikastuttaa sosiaalisia pyrinteitämme. Harjoitimme näytöskappaleita lyhyitä ja kokoillan näytelmiä, joita esitimme omalla haalilla ja kävimme joskus kylässäkin: Soossa, Sudburyssa ja Torontossa. Harratettiinhan täällä fyyskulttuuritoimintaakin sillä täällä oli urheiluseura toiminnassa, pidettiin urheilujuhlia joissa koeteltiin miesten, naisten ja lasten paremmuudesta, vaan ne ajat ovat olleet ja menneet.

Sen ajan toimihenkilöistä suurin osa on muuttanut sinne josta ei ole takaisinpaluuta, loput joita on vielä elossa ovat jo siinä ikäluokassa, että ei parhaalla tahdollakaan tahdo jaksaa viedä kulttuuritoimintaa eteenpäin. Uusia voimia ei ole saatu liittymään mukaan ja tässä maassa syntyneet, työsuhteiden ym., sivuviehätysten vuoksi ovat pysyneet sivussa. Yllämainittujen voittamattomien esteiden vuoksi olemme olleet pakoitettuja jättämään järjestötoiminta, ainoa edistyksellinen toiminta jota olemme koettaneet viedä eteenpäin on lehtiemme Vapauden ja Liekin taloudellisen aseman tukeminen, joitakin harvoja on ottaneet osaa naapuriosastojen toimintaan. Paikallinen rakastettu kulttuurikehtomme on ollunna tyhjänä jo useita vuosia, nyt sen on Aluetoimikunnan julistanut myytäväksi.

Sosiaalinen huolto paikallisen kauppalan valtuuston taholta on ollut aivan nollassa. Vaikka asukasluku täällä on jo kohtalaisen runsaslukuinen, enin osa täällä asuvista ovat suuriperheisiä, vaan täällä ei ole ollut minkäänlaista yleistä uimapaikkaa. No. 17. valtamaantien varressa, niinkutsutun "miljoonajoen" sillan läheisyydessä ihmiset kävivät lastensa kanssa uimassa, vaan he olivat ainaisesti autojenalle joutumiselle alttiina.

Nyt viidoinkin kolmiyhteinen kauppalaneuvosto Drury, Denison & Graham, maakuntahallituksen avustamana ovat laittaneet yleisen uimarannan "miljoonajoen" rannalle, rautatien ja vanhan tien välisellä alueella.

Viime lauantaina oli avaustilaisuus, siellä oli Gatsi soittokunta soittamassa, laulua englannin ja Ranskan kielellä, Intiaaniaiheisia esityksiä ja mrs. Aino Kratsi oli sen sammasa lapsijoukkueensa kera esittämässä kansantanhuja, joka esitti tanhuja Suomiviikon yhteydessä.

Näinollen, siitä kehittyi oikein mielenkiintoinen tilaisuus. — Ansu.

Hienoja
LAATUHUONEKALUJA
SÄHKÖLAITTEITA
ja TELEVISIOITA
Kohtuuhinnalla
VALITTU VALIKOIMA
Espanola Furniture & Appliances
KARL. A. NIEMI, omist.
Puh. 869-2321
175 Station St. Espanola, Ont.

Päivälliset ja urheilukilpailut Wanupissa 17 p.

Sunnuntaina, syyskuun 17 päivänä, alkaen kello 11 ap. järjestetään kesän viimeiset urheilukilpailut Wanupin kentällä. Sarjoja on kaikille ynnä miesten yleisen sarjan 4x100 metrin viesti. Jännitystä tulee varmaan olemaan sillä Torontosta ja North Baysta on luvassa paljon hyviä urheilijoita paikallisten voimien lisäksi.

Maukas mojakkapäivällinen tarjoillaan Wanupin haalin suojissa puolen päivän ajoissa ja entuudesta tiedämmekin että hyvää se tulee olemaan.

Tulkaa siis viettämään rattoisa sunnuntai ja urheiluväen toimintaa kannattamaan.

Mies palanut pahoin sähköiskusta

Torontolainen 30-vuotias Roy Driffield on vakavassa tilassa St. Josephin sairaalassa saatuaan toisen ja kolmannen asteen palohaavoja ruumiiseensa koskettuaan 10,000 voltin sähköjohtoa metallikärkisellä mittakepillä.

Driffield oli tarkastustyössä erään toisen miehen kanssa lähellä Hagaria työnalla olevan Liquid Airlaitoksella.

Mies oli noussut auton tavarasäiliön päälle mitaten sähköjohdon ja tien välimatkaa yllämainitunlaisella kepillä ja ottanut saappaat pois, jotta auton pinta ei likaantuisi. Mies oli pudonnut noin kolmen jalan päähän autosta. Hänen kaikki vaatteensa olivat palaneet.

Hänen toverinsa oli noin 40 jalan päässä hänestä ja näki koko tapauksen.

Poika kuoli moottoripyörä tapaturmassa

Perjantaina sattui kuolemaan johtanut onnettomuus itään päin johtavalla no. 17. maantiellä.

Nuorukainen, 18-vuotias Michael Halinski Sudburysta oli ajamassa Sudburyyn päin moottoripyörällä kun samaan suuntaan kulkenut kuorma-auto alkoi tehdä U-käännöstä maantiellä, josta oli seurauksena, että poika ajoi sen kylkeen.

Poika kuoli heti tapahtumapaikalla. Kuorma-autonkuljettaja on syytettynä vaarallisesta ajosta.

Shostakovitshilta uusi sävelrunoelma

Dmitri Shostakovitsh on saanut valmiiksi Venäjän lokakuun vallankumoukselle omistetun sinfonisen runoelman "Lokakuu". Sävellys esitetään ensimmäisen kerran Moskovassa neuvostomusiikin juhlaviikon ohjelmistossa.

Musiikinharrastajat saavat tuolloin tutustua myös kahteen muuhun säveltäjän uuteen teokseen. David Oistrah soittaa Shostakovitshin 2. viulukonserton Kirill Kondrashinin johtaman Moskovan filharmonian säestyksellä. Galina Vishnevskaja, Mstislav Rostropovitsh, David Oistrah ja säveltäjä itse esittävät Sholstakovitshin sarjan romansseja Aleksandr Blokin runojen mukaan. Sävellys on kirjoitettu sopraanolle, viululle, sellolle ja pianolle.

Suomalaisia rengasnatsoja ulkomailla

Suomalaiset metalliteollisuusyritykset ovat viime vuosina tehneet useiden ulkomaisten yritysten kanssa lisenssivalmistussopimuksia joiden perusteella valmistamiseksi kerrottiin Suomen metalliteollisuusyhdistyksessä. Suomalaisilla teollisuuslaitoksilla on myös useita tytäryhtiöitä ulkomailla, niinpä mm. Brasiliassa valmistetaan suomalaisia traktoreita, Itävallassa toimii rengasnastatehdas ja Turkissa kaapelitehdas.

— Lisenssisopimusten syntymiseen ovat vaikuttaneet myös vientinäkökohdat. Korkeiden tullimuurien takia on eräillä kauppa-alueilla, mm. EEC-maissa, välttämätöntä pyrkiä valmistukseen ao. maassa. Eniten valmistuslisenssejä on ulkomaille myönnyt sähköteollisuus ja koneteollisuus. Puunjalostusteollisuuden lisenssivalmistussopimuksia on annettu mm. Espanjaan, Italiaan ja Englantiin. Intiaan on myönnetty lisenssi suomalaisten nostimien valmistamiseksi, ja Intiassa tehdään paineilmakoneita.

— Suomalaiset liukuesteet on vastaanotettu ulkomailla suopeasti ja lisenssisopimukset on tehty kolmen maan kanssa. Mm. amerikkalainen valmistaja tekee noin 225 miljoonaa nastaa vuodessa. Suomalaisen elektroniikan, laivanrakennuksen ja hienomekaanikan teollisuuden tuotteita tehdään kolmessa maassa, ja Ruotsissa on sähkötekninen teollisuus on tehnyt useita lisenssisopimuksia, kerrottiin metalliteollisuusyhdistyksessä.

ROMANIASSA ON JUHLITTU VAPAUTUMISEN VUOSIPÄIVÄÄ

23 vuotta sitten Romaniassa tapahtui aseellinen kansannousu, jonka alkuunpanijana, järjestäjänä ja johtajana oli maan kommunistinen puolue. Nousu alkoi elokuun 23 pnä 1944 siten että Antonescun fasistinen sotilashallitus pidätettiin. Isänmaalliset taistelu- ja sotilasyksiköt miehittivät Bukarestin tärkeimmät sotilaalliset ja muut kohteet, puhdistivat pääkaupungin ja sen ympäristön Hitlerin joukoista, murskasivat saksalaiset joukot Prahovan laaksossa, Brasovissa, Constantzassa ja Turnu Severinissä ja ottivat kymmeniä tuhansia vankeja. Fasistisen sotilasdiktatuurin kukistuminen ja Romanian liittyminen Hitlerin vastaiseen liittoutumaan merkitsi tuhoisaa iskua saksalaisille joukoille sekä helpotti huomattavasti neuvostoarmeijan tunkeutumista Bulgarian, Jugoslavian ja Unkarin rajoille.

Romanian armeija taisteli neuvostoarmeijan rinnalla fasististen sotatoimien karkottamiseksi Romanian maaperältä ja myöhemmin Unkarin ja Tshekkoslovakian maaperältä kunnes Hitlerin armeijat oli täydellisesti murskattu.

Elokuun 23 pnä 1944 tapahtunut aseellinen nousu pani kansakunnan kaikki voimavarat liikkeelle ja se merkitsi kansan vallankumouksen ja uuden ajan alkua Romanian kehityksessä. Kansan vallankumouksen myötä työläiset saivat käsiinsä aseman toisensa jälkeen taantumukselta, kukistivat monarkian ja perustivat tasavallan.

Tasavallan perustaminen, josta tänä vuonna tulee kuluneeksi 20 vuotta — merkitsi myös sosialistisen rakennustyön alkamista Romaniassa. Sosialistisen järjestelmän merkittävin saavutus on siinä, että se on hävittänyt eriarvoisuuden sekä kansallisen sorron ja antanut työväestölle mahdollisuuden osallistua yhteiskunnalliseen elämään.

Maan kehityksen kulmakivenä on ollut sosialistinen teollistaminen, jota kommunistinen puolue on johdonmukaisesti ajanut. Lähes kaksi vuosikymmentä kestäneen suunnitelmatalouden aikana maan teollisuuden keskimääräinen kasvu on ollut yli 13% vuodessa. Vuonna 1966 Romanian kansantulo oli 4.4 kertaa suurempi kuin vuonna 1938. Teollisuuden osuus kansantulossa on nykyisin noin 50% kun se v. 1938 oli 30.8%.

Parhaillaan meneillään oleva viisivuotissuunnitelma edellyttää teollistamisohjelman jatkuvaa nopeaa kehittämistä. Viime vuonna — viisivuotissuunnitelman ensimmäisenä vuonna — kaikki päätavoitteet saavutettiin ja ylitettiin niin teollisuuden kuin maataloudenkin alalla. Teollisuuden kokonaistuotanto nousi v. 1966 11.7 pros. Maatalouden alalla on suunnitelmat ylitetty 7 pros. Maan tuotantopohjan laajeneminen on heijastunut myös kauppaan. Romanian ulkomaankauppa oli v. 1966 75 pros suurempi kuin vuonna 1960 ja viisi kertaa suurempi kuin 1950.

Romanian ulkopolitiikasta on viime aikoina puhuttu paljon, erityisesti sen solmittua diplomaattisuhteet Länsi-Saksan kanssa. Ministerineuvoston puheenjohtaja Ion Gheorghe Maurer on puheessaan määritellyt maansa linjan seuraavasti:

"Romanian ulkopolitiikan peruslähtökohtana on vakuuttuneisuus siitä, että maan oman tahdon, oman politiikan rinnalla ei mikään muu tekijä — ei maantieteellinen, taloudellinen tai sotilaallinen — voi rajoittaa maata, olkoon se pieni tai suuri, antamasta panostaan sellaisen kansainvälisen ilmapiirin luomiseen, joka antaisi kaikille maille ja kansoille tilaisuuden laukaista luovat voimansa täyteen kukoistukseen, astua vapaasti ja kaikin voimavaroin aineellisen ja henkisen edistyksen tielle."

Hiljattain koolla ollut maan suuri kansalliskokous käsitteli perusteellisesti puolueen ja hallituksen toimintaa ulkopolitiikan alalla. Ystävyys ja liittosuhde kaikkien sosialististen maiden kanssa on keskeisenä elementtinä Romanian ulkopolitiikassa. Romania kehittää taloudellisia, poliittisia ja tieteellisiä suhteitaan kaikkien sosialististen maiden kanssa. Tämän rinnalla Romania pyrkii ystävällisiin suhteisiin kaikkien maiden kanssa niiden yhteiskunnallisesta järjestelmästä riippumatta tarkoituksenaan lisätä lähentymistä ja ymmärtämystä kansojen välillä.

Britannian hallitus suhtautuu torjuen Titon ehdotukseen

Lontoo. — Diplomaattipiireissä kerrottiin keskiviikkona, että Britannia pitää Latinalaisen Amerikan maiden (USA) ehdotusta Lähi-idän rauhan järjestämiseksi parempana kuin on Jugoslavian presidentti Titon ehdotus.

Britannian ulkoministeriö tutkii presidentti Titon ehdotusta, mikä annettiin perjantaina pääministeri Wilsonille.

Sammakkomiehet "parturoivat" laivanrunkoja

Rostockin sataman sammakkomiehet ovat nyt ensi kertaa Itämeren alueella poistaneet veden alla erikoislaitteita käyttäen paksun kasvipeitteen laivansungosta. Menetelmä on tunnettu vasta harvoissa maailman satamissa.

Kerrostuma, joka koostuu levistä ja nilviäisistä, saattaa hidastaa aluksen kulkunopeutta jopa kolmella maililla tunnissa.

Niin ollen voi pitkillä matkoilla aiheutua kalliitakin menetyksiä. DDR:n satamissa on kerrostumat poistettu kunkin aluksen pakollisen huollon yhteydessä telakalla ja se on vaatinut raskasta ruumiillista työtä.

Tällä kertaa tarvitsivat sammakkomiehet 84 metrin pituisen laivanrungon "parturoimiseen" vain kymmenen tuntia. Samanaikaisesti purettiin lasti ja lastattiin alus uudelleen. Laivanrunko "parturoidaan" öljyhydraalisesti pyörivillä teräs-nailonpunosharjoilla. Sukeltajat käyttävät tässä työssä hyväkseen Ranskassa saatuja kokemuksia.

(Ilmoitus)

Nikolai Haveri kuoli elokuun 27 pnä Port Arthurissa Ontario sairaalassa. Hän oli 73 vuoden ikäinen.

Nikolai Haveri haudattiin elokuun 30 pnä Port Arthurin hautausmaahan.

Suremaan jäi lähinnä veljensä Matti Haveri perheineen, Sudburyssa.

KIITOS

Kiitän kaikkia niitä jotka saattoivat veljeäni viimeiseen lepoonsa.

MATTI HAVERI

KAUNEIMMAT KUKAT
edesmenneen tuttavamme
Juhani Mäkikankaan
South Porcupine
Muistolle
Vilma ja Eino Lehtola
Iris, Wilbert ja Gail Hakala

Kauneimmat
SYKSYN KUKKASET
rakkaan äitimme
Riikka Wiitasalon
MUISTOLLE
Nukkui ikiuneen 7 päivä syyskuuta 1966

Olit äiti parhain,
olet muistoista rakkain.

Kaivaten,
MARY, RAUHA ja LEO
Sudbury, Ontario

Surulla ilmoitan, että mieheni ja poikamme Allanin isä

PENTTI WILLIAM KITUNEN

nukkui kuoleen uneen Sarniassa, elokuun 26 pnä 1967, ollen kuollessaan 53 vuoden, kahdeksan kuukauden ja kolmen päivän ikäinen.

Suremaan kanssani jäi poikamme Allan William, äiti ja isä Liina ja Ivar Kitunen, veljensä Alpo perheineen Sarniassa, suuri joukko sukulaisia Suomessa sekä laaja tuttavapiiri kautta Canadan.

Hautaus toimitettiin D. J. Robb hautaustoimiston kautta, elokuun 29 pnä Lakeview hautausmaahan Sarniassa, suuren ystäväjoukon saattamana.

Elämäsi kirja
Näin hiljaa kiinni painui.

Penttiä kaivaten,

vaimonsa VILMA ja poikansa ALLAN
ÄITI ja ISÄ sekä veli ALPO perheineen.

KAUNEIMMAT MUISTOJEN KUKAT
Väinö Salon
MUISTOLLE
Kuoli matkalla Suomeen

Alma Hill	Toini ja Bill Gernecki
Tyyne Latva	Ida ja Toini Heikkilä
Lyyli ja August Meri	Sohvi Lund
Sanni ja Bill Bratkowe	Aili ja Victor Kauppila
Reino Lofberg	Elvi ja Emil Rintamäki
Yrjö Ronn	Aune ja Dolly Hill
Elin Lindberg	Kaisa ja Lauri Niemi, McKerrow
Aino ja Kalle Kauhala	Kalle Lepistö
Ida ja Kalle Rytkönen	Justiina ja Arvo Savo
Maija ja Veikko Jaakkola	Mr. ja mrs. Stanley Miklosz
Alma Hietala	Lyyli ja George Miek
Hilma Storberg ja perhe	Hanna ja William
Ilma ja Heikki Rönty	Hilma ja Edvin Kekki